

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124,
25, 3126.

Ličnatni odelček: Ljubljana, Selen-
ourgova ul. — Tel. 3492 in 3392.
P.ružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

JUJTIRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Ameriška politika

Svojemu višku se približajoča pred-
sedniška volilna borba in pa popis 16
milijonov vojaških obveznikov sta bila
vodilnim politikom Zedinjenih držav
povod, da so se zadnje čase ponovno
oglasili v javnosti ter orisali svoje po-
glede na položaj, naloge in dolžnosti
svoje domovine. Tudi predsednik Roo-
sevelt sam se je, kakor smo to sproti
poročali, parkrat oglašil. Njegove izja-
ve sicer po vsebini niso prinesle bistve-
nov novih elementov v mednarodno po-
litično situacijo, vendar so že znana na-
čela ameriške politike naglasile v tako
določni in skoro presenetljivo ostru ob-
liko, da so prav s tem povzročile zelo
veliko pozornost. Predsednik je smatral
za primerno, da izreče svoje nazore na
vse realistično. Izrečno je poudaril, da
želi imenovati pojave in vrednote s
pravimi imeni brez olepšavanja in omi-
ljenja.

Nadalje je smatral Roosevelt za pri-
merno, da prav posebno poudarja, do
kod sega obrambni interes Amerike. Ne
le ameriška celina, je dejal, ne le kop-
no področje Severne, Srednje in Južne
Amerike ter v njeni bližini ležečih oto-
kov, marveč tudi oba oceana, ki obda-
jata zapadno poloblo, morata ostati svo-
bodna. S tem je izrekel, da so obram-
bene črte Amerike že v oceanskih pod-
ročjih, ne le šele na celini in na oto-
kih ob njej, kjer si Američani sedaj
pripravljajo svoja pomorska in letalska
oporišča.

Naglasitev obrambnih pozicij v obeh
oceanih, Atlantskem in Tihem, je bila
nedvomno programatična značaja.
Podoba je, kakor da je hotel Roosevelt
z njo napovedati bodoče dogovore, ki
se očividno pripravljajo za zavarovanje
zlasti Pacifika. Resnica pa je, da v tem
pogledu ameriški predsednik še ni bil
konkreten. Niti ni povedal, do kod želi
potegniti obrambne črte ameriške ce-
line. Tih ocean je širok, je najširši med
morji in v njem ležijo politična pod-
ročja, ki spadajo še k neposrednemu
sosledstvu Amerike, a tudi taka, ki se
od nje že silno oddaljena in odkoder
je skrajno težko napadati ameriško po-
lombo. Avstralija, Nova Zelandija, pa
Nizozemska Indija ter končno Singa-
pur, to so politične enote, ki so se v zad-
nji dobi šestkrat imenovali v zvezi z
načrti za bodoči obrambni sistem, na-
slonjen na Zedinjene države. Roosevelt
ni v ničemer omenil, kako je z vsemi
temi načrti in dokod se misli angažir-
ati ameriška obrambna politika. Zado-
voljil se je s splošno označbo. Ker pa
leži Filipini sami že jako daleč od
Amerike, že bliže azijski celini, je iz-
ven dvoma, da bi njihova obramba za-
htevala tesno sodelovanje z imenova-
nimi političnimi entotami.

Med tem je Amerika sistematično na
delu, da se organizira v enoten obram-
beni sistem na celini sami. Orjaške di-
menzije, to so poglaviti faktor v ame-
riški strategiji. Po eni strani so jako
ugodna okolnost, saj same po sebi zelo
varujejo Ameriko pred invazijami od
zunaj. Toda varujejo jo samo do gotove
mere. Če bi se napada na Ameriko lotil
silno močen sovražnik, ki bi razpolagal
z ogromnimi napadalnimi sredstvi in jih
mogel v orjaških množinah transportir-
ati čez ocean, bi bile velike dimenzije
je za ameriško obrambo samo neugo-
den činitelj. Zelo pogosto se v ame-
riških listih v zadnjih mesecih ponavljajo
opozarjanje na ta moment. Obrambni
strategi se bojijo, da bi mogel sovraž-
nik na velikih morjih neopaženo doseči
ameriško celino in se izkrcati na njej,
pa se tarj utrditi in ustaliti, preden bi
mogla dovolj učinkovito poseči vmes
obramba, izhajajoča od Zedinjenih držav.
Pri tem zlasti opozarjajo na dej-
stvo, da so južnoameriške republike po
veliki večini dejansko skoro popolnoma
neoborožene, pa da bi se mogle ko-
maj omebe vredno upirati modernemu
opremljeni invazijski armadi. A preden
bi bilo mogoče pripraviti in poslati na
bojišče obrambno ekspedicijsko vojsko,
bi se morali sovražnik že dobro utrditi
in z modernimi mehaniziranimi in
zračnimi bojnimi sredstvi okupirati že
velike teritorije. V tem oziru bi mogle
potem takorev orjaške dimenzije zapad-
ne poloble prinesli Ameriki sami naj-
večjo opasnost ter silno otežiti, ako ne
celo onemogočiti njihovo obrambo.

Vojaška in diplomatska politika
Amerike je v zadnjih tednih koncent-
rirana na prizadevanje, da se prepre-
či take možnosti. V ta namen se vršijo
priprave v skupnem sodelovanju med
Zedinjenimi državami in Kanado, da se
primerno zavaruje pacifiška obala. Še
mnogo večje in širše naloge so postavl-
jene na jugu. Vojaški zastopniki re-
publik Južne in Srednje Amerike
bili povabljeni v Zedinjene države, da
se posvetujejo o organizaciji vojaškega
sodelovanja. Imenovala so se mornari-
ška in zračna oporišča, ki naj bi jih do-
bile Zedinjene države po raznih krajih.
Toda pri tem ne bi šlo samo za opo-
rišča, marveč tudi za potrebo, da se
more eventualno vojaška obramba juž-
nih držav opreči na lastno vojno indu-
strijo in da ne bi bilo potrebno tako
rekoč sproti dovažati vojnih potrebščin

Francija se pogaja za dokončen mir?

Odhod vladnega podpredsednika Laval v Pariz — Pogajanja s predstavniki Nemčije Francija naj bi napovedala Angliji vojno — Nesoglasja med Petainom in Lavalom

Vichy, 22. okt. j. (CBS.) Podpredsednik
francoske vlade Pierre Laval, ki se je si-
noči vrnil v Vichy, je kratko nato spet od-
potoval v Pariz ter prekinil vse svoje te-
koče posle v Vichyju. Glede na to nenadno
Lavalovo potovanje se širijo v Vichyju
najrazličnejše, deloma tudi zelo tvegane
govorice. Toda edino, kar se lahko reče
brez rizika, da bi bilo napačno, je to, da
gre za francosko-nemško pogajanja zelo
dalekosežnega značaja. Pogajanja daleč
presegajo okvir razgovorov o tem, ali se
bo francoska vlada vrnila v Pariz ali ne.
Sedajni francosko-nemški razgovori spa-
dajo nasprotno v okvir problemov nove or-
ganizacije Evrope in imajo že značaj
mirovnih pogajanj. Izjemni značaj in po-
ložaj osebnosti, ki v teh razgovorih direktno
sodelujejo, in želje, ki so jih te osebnosti
izrazile, narekujejo zaenkrat največjo
vzdržnost in previdnost o rezultatih teko-
čih razgovorov. Podpredsednik ministrske-
ga sveta Pierre Laval je naglasil, da se
je s temi pogajanjmi izpolnila njegova dol-
gotrajna želja, priti z nemškimi predstavi-
niki v tak kontakt, ki bo rodil dokončne
rezultate v odnosih med obema država-
ma. Danes v Vichyju na merodajnih me-
stih splošno vlada mnenje, da bo tekoči
teden odločen in reševanju tega proble-
ma.

Curth, 22. okt. s. (Ass. Press.) Po in-
formacijah iz Vichyja se podpredsednik
francoske vlade Laval zopet mudi v Pari-
zu. Baje se pogaja z nemškimi predstavi-
niki glede možnosti sklenitve kočoveljavne-
ga miru med Francijo na eni strani ter
Nemčijo in Italijo na drugi.

Kakor poročajo, zahteva Nemčija in
Italija kot pogoj za mir odstopitev Alza-
cije in Lorene, Nice, Džibutija ter Tunisa.
Nemčija in Italija bi se baje obtem obve-
zali, da ne bi potem stavili Franciji nobenih
teritorialnih zahtev več, toda pod po-
gajem, da Francija napove Angliji vojno.
Baje takim načrtom nasprotuje maršal Pe-

tain, medtem ko se Laval in zunanji mi-
nister Baudoin postavljata odločno na pro-
ti-angleško stališče.

Pariz, 22. oktobra. s. (Ass. Press.) Tu se
govori o možnosti skorajšnje sklenitve mi-
ru med Nemčijo in Francijo. V francoskih
merodajnih krogih računajo, da bi Fran-
cija dobila kot kompenzacijo za teritorialne
koncesije Nemčiji in Italiji po vojni od
Nemčije in Italije del angleških kolonij.

Izjava zunanjega ministra

Vichy, 22. oktobra. s. (CBS.) Francoski
zunanj minister Baudoin je izjavil danes
ameriškim novinarjem, da želi Francija po
vojni sodelovati z Nemčijo pri delu obno-
ve. Baudoin je dejal, da bosta Alzacija in
Lorena igrali v bodočih nemško-francoskih
odnosih posebno važno vlogo.

Ribbentrop pride v Vichy?

Vichy, 22. okt. s. (Ass. Press.) Tu se
vzdržujejo govorce, da prispe v zvezi s
francosko-nemškimi pogajanjmi za sklenitev
mirovne pogodbe med obema državama v
kratkem v Vichy nemški zunanji minister
Ribbentrop.

New York, 22. okt. s. National Broad-
casting Company javlja nocoj iz Berlina,
da je nemški zunanji minister Ribbentrop
že na poti iz Berlina v južnozpadni smeri,
ali pa bo vsak trenutek odpotoval. Domne-
vajo, da odhaja v Vichy ali Madrid, ali pa
tudi v obe prestolnici.

Izjave francoskega vele- poslanika v Washingtonu

Washington, 22. okt. s. (Ass. Press.)
Francoski veleposlanik Haye se je danes
zglasil v zunanjem ministrstvu. Kakor se
je izvedelo, mu je ameriško zunanje mi-
niststvo predlagalo, naj bi francoska vlada

pristala, da bi bili vojaški opazovalci Ze-
dinjenih držav poslani na francoski otok
Martinique v Karibskem morju.

Na vprašanje novinarjev je izjavil pozne
je veleposlanik Haye, da nima nobene vesti
o tem, ali bo francoska vlada napovedala
Angliji vojno ali ne.

Alzacija in Lorena

Stockholm, 22. okt. j. (CBS.) »Svenska
Dagbladet« objavlja pod naslovom »Nem-
ško-francoski konflikt« dopis svojega ber-
linskega korespondenta, ki trdi, da je prvi-
krat po premirju zopet nastal konflikt. V Ber-
linu je vzbudil največje začudenje korak
francoskega poslanika v Budimpešti, ki je
pri listu »Pester Lloyd« protestiral proti
nekemu poročilu tega lista, v katerem je
bilo rečeno, da alzaški problem danes več
ne eksistira. V berlinskih političnih krogih
se glede na ta protest vprašujejo, ali mor-
da Petain v Vichyju res misli, da je upra-
včasen spraviti na dnevi red novo alzaško
vprašanje. V Berlinu gledajo na vprašanja,
tičočja se Alzacije in Lorene, takole: 1.
Francija se je v vojno napovedjo Nemčiji
ter z izgubljeno vojno ponovno in to pot za
večne čase morala odrediti tem deželam na
korist Nemčije. Alzacija in Lorena sta zdaj
pravnoveljavnost nemška last. 2. Francija v
novem evropskem redu nikoli več ne bo
imela prilike napasti Nemčije in zaradi te-
ga tudi ne more biti več govora o kakršni-
koli vojni zaradi Alzacije in Lorene.

»Svenska Dagbladet« sodi, da bo vlada v
Vichyju najbrže prešla od Nemčije zatrdi-
lo, da so diplomatske in politične akcije
kakršnekoli vrste, tičočje se omenjene de-
zele, izven francoskih zmoglosti in kompet-
enc.

Weygand v Afriki

Fez, 22. oktobra. AA. (Havas). Generala
Weyganda so na njegovem potovanju po

Alžiru, Tunisu in Maroku povsod nevd-
šeno pozdravljali. Zlasti muslimani so se
zbrali v večjih skupinah in izražali svojo
udanost Petainov: Franciji.

De Gaullova potovanja

London, 22. okt. s. (Reuter) General de
Gaulle, ki se je mudil v srednjeafriški
francoski koloniji Cad, se je vrnil v Dua-
lo v Kamerunu. General de Gaulle je vel-
ik del svojih potovanj po francoskih ko-
lonijah izvršil v letalu.

Churchillov apel ni bil objavljen v Franciji

Zeneva, 22. okt. j. (DNB) Današnji fran-
coski listi iz Grenobla in Lyona ne vse-
bujejo ničesar o večeršnjem govoru an-
gelskega ministrskega predsednika Chur-
chilla, v katerem se je angleški premier
obrnil na francoski narod. Tudi francoski
radio do danes še ni omenil tega govora,
niti ni prinesel kakršnekoli komentar.

Arretacije komunistov

Vichy, 22. oktobra. br. (SDA). Arretaci-
je komunistov v Franciji se nadaljujejo.
Snoči je policija v Marseilleu organizirala
veliko racijo proti komunistom in je bilo
arretiranih nad 60 krajevnih komunističnih
prvakov. V Parizu so odkrili okrog 18 taj-
nih tiskarn, v katerih so pripravljali proti-
režimske in protinemške letake. Tudi tam
je bilo arretiranih večje število komunistov
in drugih protidržavnih elementov, skupno
615 oseb.

Laval pri Hitlerju

New York, 22. okt. s. (Ass. Press.) Ne-
coj je bilo sporočeno iz Berlina, da je kan-
celar Hitler sprejel podpredsednika fran-
coske vlade Laval. Pri sprejemu je bil
navzoč tudi zunanji minister Ribbentrop.

Novi mirovni poskusi?

Ameriške vesti o stikih med Londonom in Berlinom s posredovanjem švedske in španije

New York, 22. okt. j. (AR) Zelo razšir-
jeni ameriški »Sunday News« objavlja v
svoji zadnji številki dopis svojega kores-
pondenta v Helsinkih, Donaldu Daya, ki
trdi, da so vidni znaki neke nove mirovne
ofenzive. Tako angleška kakor tudi nem-
ška vlada sta po Dayevih informacijah
zadnji teden pričeli iskati pota, po katerih
bi bilo mogoče priti na kako konkretno
osnovo, s katere bi se mogla pričeti mi-
rovna pogajanja. Po angleških informaci-
jah bi se nemški mirovni predlogi, ki so
bili izraženi po teh potih, lahko smatrali
»upoštevanja vredni«. Informator ameriške-
ga lista zatrjuje, da sta bili tako Anglija
kakor tudi Nemčija zadnji čas stalno v
medsebojnih stikih preko posredovalnih ka-

nalov, ki so vodili v prvi vrsti preko šved-
ske. Angleški ministrski predsednik Chur-
chill pa je doslej vse predloge, ki so prih-
jali po tej poti, odklonil, dočim si je zu-
nanji minister lord Halifax prizadeval pu-
stiti odprta vrata za pogajanja. Informa-
tor ameriškega lista slednjič naglašja, da
sta si v nečem oba vojna tabora že edina,
namreč v tem, da vsako podaljševanje voj-
ne le gladi pot boljše vizmu.

Washington, 22. okt. j. (AR) Po in-
formacijah iz Lizbone, iz vira, ki se lahko
smatra za dokaj zanesljiv, si novi špan-
ski zunanji minister Serrano Suner priz-
deva uglediti pot za mirovna pogajanja
med državama osi in Anglijo.

Pogajanja za Dardanele

švedske informacije o zaupnih pogajanjih med Rusijo in Turčijo — Angleški pritisk na Turčijo — Minister Eden obišče tudi Ankaro?

Stockholm, 22. okt. j. (STB) »Svenska
Dagbladet« objavlja pod naslovom »Po-
gajanja za Dardanele« iz Ankare datirano
poročilo, v katerem navaja razne ne-
potrjene vesti in govorce, da se Sovjet-
ska Rusija in Turčija spet poizujeta o
dardanelskem vprašanju. Pogajanja se vo-
dijo v največji tajnosti ter značijo nada-
ljevanje sovjetsko-turških razgovorov, ki
so bili prekinjeni poleti. V zvezi s temi
informacijami opozarja švedski list na
službeno turško izjavo, ki je bila objav-
ljena včeraj popoldne preko turškega ra-
dia in v kateri je bilo posebno naglašeno,
da se Turčija v svoji politiki ne bo
pustila voditi od čustev, marveč od real-
nosti ter da bo zasledovala tisto politično
smer, ki jo je popolnoma nedvomno do-
ločil že pokojni Atatürk, namreč politiko
azijske države. Po mnenju informatorja
švedskega lista je Turčija pripravljena
odstopiti Rusiji neka žaželenih oporišč
od Dardanelah in Bosporu. Kot zelo zna-
čilno okoliščino v odnosih med Turčijo
in Sovjetsko Rusijo omenja švedski list
izrazito popustljivost, ki jo kaže napram
Turčiji britanska diplomacija. Verjetno

je, da se Anglija popolnoma strinja s po-
puščanjem Turčije napram ruskim zahtev-
vam.

Carigrad, 22. okt. AA. (DNB). Angleški
veleposlanik v Ankari je imel te dni v
Carigradu konferenco s člani britanskega
poslanštva v Bukarešti, ki se zdaj mude
v Carigradu. Razen tega se je sestel z an-
gelskim poslanikom v Sofiji Rendellom,
ki je med tem ponovno prisel iz Sofije
v Carigrad. Za danes pričakujejo v Cari-
gradu prihod britanskega poslanika v Beo-
gradu, Campbella. Angleški poslanik v
Ankari se bo v sredo vrnil iz Carigrada
v turško prestolnico, kjer se bo, kakor po-
ročaj, sestel z britanskim vojnimi mi-
nistrom Edenom.

Sodba

japonskega diplomata

Mukden, 22. okt. j. (Domei) Poslanik Ta-
ketomi, ki ga je japonska vlada odpokli-
cala z njegovega mesta v Ankari, je iz-
javil predstavnikom tiska, da je neiz-
ogibno, da bo Turčija vključena v poli-
tični krog držav osi. Najnovejše akcije dr-

bivanju javnega mnenja na ameriškem
jugu.

A še drugačino so problemi, s kateri-
mi imajo opraviti v Ameriki prav se-
daj. Gospodarske posledice evropske
vojne in blokade so v Ameriki ogrom-
ne, južnoameriške republike ne morejo
v Evropo izvažati svojih živil in suro-
vin, pa ne od tamkaj dobivati indu-
strijskih izdelkov. Zedinjene države, ki
so prevzele vodstvo politične in vojaške
obrambene akcije, si prizadevajo, da iz-
vedejo tudi reorganizacijo gospodars-
ke odpomoci, ki naj trgovino zapadne
poloble prilagodi nastali situaciji ter s
tem izvede konsolidacijo ekonomskega
položaja kot neobhodno potrebno osno-
vo politični in vojaški obrambi.

žav osi proti jugovzhodu so nujno morale
povzročiti nove napetosti tudi v Turčiji.
Po mnenju japonskega poslanika je cilj
držav osi, zasedati trdne pozicije v Mali
Aziji. V zameno naj bi Sovjetska Rusija
dobila kontrolo nad Dardanelami. Turško-
angleška aliansa, sklenjena lani, je brez
moči, ker Turčija iz Velike Britanije ne
more dobiti nobene pomoči.

Na kraju svoje izjave je japonski po-
slanik naglasil, da je sicer bila usoda
Turčije dolgo časa neločljivo povezana z

razvojem srednjeevropskih narodov, ven-
dar pa se Turčija navzlic temu s polno
zavestjo prišteva med azijske in neevrop-
ske države.

Demantirana vest o grško- turškem vojaškem paktu

Atene, 22. okt. AA. (DNB) Prinosni
krogi zanikajo vest, ki jo je razširila neka
ameriška novinska agencija in ki pravi,
da je bil podpisan grško-turški vojaški
sporazum.

Antonescu obišče Rim

Odzval se bo osebnemu povabilu Mussolinija — Vzroki gospodarskih težkoč — Anketa tujih novinarjev na meji

Bukarešta, 22. oktobra. AA. (Stefani).
Voditelj rumunske države general Anto-
nescu bo odpotoval te dni na povabilo du-
ceja v Rim. To je sporočil osebno dopisni-
kom italijanskih listov, katerim je k temu
dal naslednjo izjavo: »Srečen sem da bom
mogel izraziti čustva udanosti in zaupanja
v skupno romansko civilizacijo neposredno
velikemu italijanskemu in njegovemu ve-
likemu voditelju, ko prispev v večni Rim,
odvijajoč se s ponosom častnemu povabilu,
ki ga je vaš duce poslal rumunskemu na-
rodu in meni, naj obiščem mesto Rim.«

Bukarešta, 22. oktobra. j. (AR). V okvi-
ru neke izjave o gospodarskih težkočah Ru-
munije, ki jo je podal rumunski ministrski
predsednik general Antonescu, je navedel
kot krivice v prvi vrsti sovražnike novega
režima v Rumuniji. Ti sovražniki podpira-
jo od neprijateljskih sosedov Rumunije
organizirano sabotažo, ki čisto dovede tu-
di do prekinitve železniških zvez. Vse to
seveda neugodno vpliva na cene najpotreb-
nejših izdelkov in živeža v Rumuniji. Anto-
nescu je na koncu svoje izjave naglasil, da
bo vlada storila vse, kar je mogoče, da se
odstranijo začetne težave, ki so jih krivi-
tisti, katerih želja je, zrušiti sedanji režim.

Bukarešta, 22. oktobra. AA. (DNB). Vo-
dične osebnosti bivše krščanske nacionalne
stranke pod vodstvom profesorja Goge so
se sestale na konferenco in sklenile pridru-
žiti se pogojno in s pridržkom nacionalne-
mu legionarskemu režimu.

Bukarešta, 22. okt. AA. (Rador.) Vče-
raj je druga skupina nemških in sovjets-
kih novinarjev obiskala obmejni mesti
Arad in Temešvar, kjer se je lahko pre-
pričala, da Rumuni pravično postopajo z
Madžari, ki so izjavili, da žele dobiti ma-
džarsko državljanstvo. Istočasno so ti tuji
novinarji lahko dobili vsa pojasmila in po-
slušali pritožbe tistih Rumunov, ki so bili
izgnani z ozemlja, ki je pripadlo Madžar-
ski.

Nastop novega poslanika v Rimu

Rim, 22. okt. j. (Stefani) Italijanski
kralj je danes sprejel v audienci novega
rumunskega poslanika pri Kvirinalu Jona
Victorja Vojana.

Preprečen beg bivšega ministra Becka

Bukarešta, 22. okt. br. (Stefani) O are-
taciji bivšega poljskega zunanje mini-
stra Becka je rumunska policija objavila
davi nekaj podrobnosti. Komunique pravi,
da je Beck kljub dani besedi pred dnevi
poskušal z avtomobilom zbežati čez mejo.

Kralj Karol odpotuje v Ameriko

Madrid, 22. okt. o. Po informacijah
agencije Associated Press se bivši rumun-
ski kralj Karol v naglici pripravja na od-
hod v Zedinjene države. Bivši kralj bo že
v kratkem z letalom krenil preko Lizbone
in Bermudov v Severno Ameriko.

Poostrena disciplina v sovjetski vojski

Moskva, 22. okt. AA. (DNB) »Krasnaja
Zvezda«, glasilo sovjetske armade objavlja
članek, ki ga je napisal predsednik vrhov-
nega vojnega sodišča Utrih o novi discipli-
ni in redu v sovjetski vojski kakršnega
je uvedel pred nedavnim sovjetski vojni
komisar maršal Timošenko. Pisec članka
pravi, da se je disciplina v vojski poostri-
la. Temeljno načelo je brezpogojna pokor-
ščina. Vojaški starešine imajo zaradi obr-
nitve vojaške discipline mnogo večje poob-
lastila, kakor so jih imeli prej. Med dru-
gim je prepovedana kakršnakoli razprava
med podrejenimi o višjih ukazih. Kazen
za disciplinske prestopke je razen v po-
sebnih primerih treba takoj nastopiti. Pri
tem so pritožbe zaradi prestopke kazni pre-
povedane.

Vilno prestolnica Litve

Moskva, 22. oktobra. AA. (DNB) Mo-
skovski radio je objavil, da so se začele
seliti razne državne oblasti iz Kovna, ki
je bila dosedanja litovska prestolnica, v
Vilno. Do pomladi 1941 morajo biti prese-
ljeni vsi uradi.

Mussolinijev trg v Bratislavi

Bratislava, 22. oktobra. AA. (Stefani)
Občinski odbor v prestolnici je sklenil,
da naj se eden izmed najlepših trgov v
mestu imenuje Trg duceja in Italije.

Vojni kabinet v Tokiu

Japonski odgovor na otvoritev ceste skozi Birma Pospešeno uvajanje totalitarnega režima

Tokio, 22. okt. br. (SDA). »Kokumin Šimbu« napoveduje spremembo japonske vlade. Najnovejši razvoj mednarodnopolitičnega položaja, ki je nastal sprčo obnove prometa po birmanski cesti, zahteva se trdnejše organizacije japonske vojne akcije in gospodarstva. Ministrski predsednik Konoje bo zaradi tega sestavil vojaški kabinet, ki bo v celoti nadomestil sedanjo vlado.

Tokio, 22. oktobra. AA. (DNB) Zaradi izrednih razmer v svetu in zaradi novih nalog Japonske na Daljnem vzhodu je predsednik vlade knez Konoje sklenil, da- kor to objavlja list »Kokumin Šimbu«, da v okviru sedanje vlade ustanovi še vojni kabinet.

Trilen namen in sklep Japonske, da hoče nadaljevati svojo politiko za zgraditev novega reda v vzhodni Aziji, se je okreplil, piše list, zaradi povečanega sovražnega stališča Anglije in Amerike proti Japonski. To stališče se je pojasnilo s tem, da je bila ponovno odprta cesta čez Birma in se s tem spravlja v nevarnost južna pot Japonske, ki je življenjske važnosti za ves napredek Japonske. Poteze Anglije, Amerike in Kitajske so postale napadalneje proti berlinski trozvezi posebno po vkoraknanju japonskih čet v francosko Indokino. Vse to je privedlo do silne napetosti na Tihem oceanu. Da bi se čim uspešneje zoperstavil novemu položaju, je knez Konoje že ustanovil nacionalno gibanje, ki naj podpira carsko politiko. Prav tako je imenoval zastopnike vojske, politike in gospodarstva za svetovalec vlade. Sedaj se ta trud nadaljuje in knez Konoje je sklenil sestaviti vojni kabinet. Do te spremembe na Japonskem bo prišlo takoj po vrnitvi ministra za trgovino in industrijo Kobajšija iz nizozemske Indije. Tedaj bodo

izvedene spremembe tudi v kabinetu samem. Domnevajo, da bo do teh sprememb prišlo v začetku drugega mesca.

Evakuacija Američanov in Angležev

Tokio, 22. okt. s. (CBS) Tukajšnje angleško veleposlanstvo je pozvalo vse angleške državljane na Japonskem, naj čim prej zapuste Japonsko. Veleposlanstvo utemeljuje ta poziv z nesigurnim položajem na Daljnem vzhodu in s težkočami v trgovskem poslovanju na Japonskem. Odhod angleških državljanov pa ni obvezno.

Prihodnji terek prispe v Jokohamo ameriški prekomorski potniški parnik »Monte-rey«, ki bo odpeljal iz Japonske 445 ameriških državljanov. Iz Jokohame bo plul parnik v Sanghaj, od koder bo evakuiranih približno ravno toliko Američanov. Na povratku v Zedinjene države se bo parnik ustavil še v Avstraliji in Novi Zelandiji.

9. novembra dospe v Sanghaj drugi ameriški parnik »Maritosa«, ki bo med drugim pomagal tudi pri evakuaciji ameriških državljanov iz Koreje.

Vatikan in Kitajska

Rim, 22. okt. AA. (DNB) Vatikanski krogi izjavljajo, da so fantastične vse-vesti, ki govore o tem, da je maršal Čang-kajsek zaprosil za vzpostavitev diplomatskih odnosov med Kitajsko in sv. stolico in da sv. stolica pošlje svojega nuncija na Kitajsko, kitajska pa veleposlanika v vatikansko mesto. O tem vprašanju sploh ni bilo nobenih razgovorov, pošiljanje papeževnega legata v Kitajsko pa ima verski, ne pa diplomatski značaj.

Nemška vojna poročila

Poškodovane tovarne vojnega materiala — Novi napadi na angleške konveje — Na obeh straneh le majhne letalske izgube

Berlin, 22. okt. br. (DNB). Vrhovno poveljstvo nemške vojske poroča:

Dne 21. oktobra so skupine nemških bojnih letal spet intenzivno napadle London in druge važne objekte v srednji in južni Angliji. V Londonu so nastali številni novi požari. V tovarni letalskih motorjev v Leylandu severno od Liverpoola in v dveh drugih tovarnih obrzovne industrije so bile razrojane važne montažne in strojne dvorane. Bombe so udarile v vojaška taborišča in letališča. Uspelo je razdejati hangarje in več letal na vzletiščih. Učinkovito je bilo napadenih več velikih bencinskih tankov in pristaniških naprav. Pri napadu na neki konvoj ob vzhodni angleški obali je bila neta 3090 tonska trgovska ladja tako hudo zadeta, da je računati s tem, da se je pozneje potopila.

V noči na 22. oktober so se nadaljevali masševalni napadi na London in napadi na druga mesta v Veliki Britaniji. V važnih vojaških objektih v Birminghamu, Coventryu in Liverpoolu je izbruhnilo več požarov in nastale so hude eksplozije. Miriranje britanskih luk se je brez prestanka nadaljevalo.

Mornariško topništvo je znova obstreljevalo Dover. Kakor je bilo že objavljeno, je bilo obstreljevanjih tudi več angleških brzih motornih čolnov, ki so s strojnimi napadi neko stražno ladjo. Ladja je, podprta od obalnih baterij vojne mornarice, z ognjem reagirala na napad in eden sovražni brzi čoln je bil potopljen. Ostali so se umaknili.

Ponoči so sovražna letala znova prodra nad Nemčijo in odvrkla nekaj bomb, ne da bi bila povzročila kakšno gmotno škodo vojaškimi objektom. Nasprotnik je večer izgubil dve letali. Eno od teh je bilo sestreljeno do protile-

tskega topništva. Dve nemški letali se nista vrnili na svoje oporišče.

Včerajšnji napadi

Berlin, 22. oktobra. AA. (DNB). Danes dopoldne so nemška letala izvedla nekaj napadov na važne vojaške cilje v južni Angliji. O napadih, ki so bili izvedeni preteklo noč, je DNB izvedel med drugim tudi, da se zdaj besni dvoje požarov, ki so jih povzročile bombe na londonski severovzhodni postaji. Prav tako niso mogli pogasiti tudi požare v severnem delu mesta, kar so ugotovili nemški ogledniki.

Nemško letalo rešilo angleške letalce

Berlin, 22. oktobra. AA. (DNB) Neko nemško sanietno letalo je v nedeljo rešilo posadko nekega angleškega letala vrste »Bristol Blenheim«. To angleško letalo je bilo sestreljeno nad Rokavskim prelivom. Pilot je bil težko ranjen, ostala dva člana posadke pa sta bila samo lažje ranjena. En motor na letalu je bil resno poškodovan. Angleško letalo se je spustilo na morje, kjer ga je našel nemški letalnik in ni mogel nadaljevati poleta. Posadka sestreljenega angleškega letala se je vkrkala v čoln in v čolnijo jo je dobilo nemško letalo. Člani posadke so bili Novozelandci in so izjavili, da so šele pred kratkim vstopili v službo angleškega letalstva. Dodali so, da so jih sestrelili, ko so bili na drugem poletu proti sovražniku.

Dar ameriškega Rdečega križa Angliji

New York, 22. oktobra. AA. (DNB). Ameriški Rdeči križ je poslal angleškemu Rdečemu križu 330.000 dolarjev kot svojo pomoč.

Angleška vojna poročila

Napadi na London so malo popustili, stopnjujejo pa se napadi na druga industrijska središča — Podnevi so bili napadi razmeroma majhni — Nočno bombardiranje Hamburga

London, 22. okt. j. (LEF). Ze tretjo zaporedno noč se koncentrirajo nemški napadi v glavnem na tri točke Anglije: na London, Liverpool ter industrijska središča v osrednji Angliji. V minuli noči so bili nemški napadi na industrijske objekte v nekem mestu centralne Anglije ter na industrijske in pristaniške naprave v Liverpoolu, kakor tudi na druge industrijske cilje ob reki Mersey, celo močnejši kakor napadi na sam London. Nemška letala so v noči na terek napadala večinoma posamično ter metala v prvi vrsti rušilne bombe, ki so na omenjenih treh krajih povzročile nekaj škode ter zahtevale tudi manjše število človeških žrtev. Na splošno pa nočni napad po jakosti in razsežnosti ni dosegel večerajšnjih dnevnih napadov. Le neko mesto ob reki Mersey je imelo nočni alarm, ki je trajal od zgodnjih večernih ur pa do jutra. V Liverpoolu je udarila bomba na voz cestne železnice, pri čemer je bilo več človeških žrtv.

London, 22. okt. s. (Reuter) Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem nocošnjem komuniciju: Sovražni letalski napadi na Anglijo so imeli danes zelo majhen obseg. Zjutraj so posamezna letala izvedla več sporadičnih napadov na več mest v južnovzhodni Angliji. Povzročene je bilo nekaj škode. V dveh mestih je bilo uničenih nekaj hiš in nekaj cseb je bilo ubitih ter ranjenih.

Popoldne je formacija sovražnih letal preletela vzhodno obalo pri Dungenessu. Angleška lovska letala so takoj intervenirala. In sovražnim letalom ni uspelo prodreti do Londona. Kolikor je doslej znano, pri tem napadu ni bila povzročena velika škoda, čeravno je bilo vrženih nekaj bomb na neko mesto v južnovzhodni Angliji.

London brez bomb

London, 22. okt. s. (Ass Press) Današnji dopoldan je potekel v Londonu mirno,

brez letalskega alarma. Zgodaj popoldne je bil enkrat dan letalski alarm, toda sovražna letala nad mestom niso bila opažena. Očividno so bila zavrnjena, preden so prodrla do mesta.

Tajna seja parlamenta

London, 22. okt. s. (Reuter) Cuvar tajnega pečata Attlee je izjavil danes popoldne v spodnji zbornici, da bo v kratkem sklicana tajna seja angleškega parlamenta, ki se bo bavila z vprašanji protiletalske obrambe.

Nad Nemčijo

London, 22. okt. j. (Reuter) Tudi sinoči so bili angleški bombniki izredno aktivni v napadih na Nemčijo ter okupirano ozemlje. Dasi se napadi v noči na terek zaradi zelo neugodnih vremenskih prilik niso mogli razširiti na večje oddaljenosti. Odrdi angleških bombnikov so napadli tudi sovražni konvoj ob francoski obali ter je bila ena izmed ladij zadeta in onesposobljena za plovo.

Navzlic zelo slabemu vremenu v minuli noči so nemški bombniki napadli pristaniška skladišča v Hamburgu, kjer so požari. Med nadaljnimi cilji, ki so jih obiskali angleški bombniki, so bile tudi zaloge sintetičnega bencina v Reholzu. V Düsseldorfu so bila bombardirana razna skladišča, industrijske naprave ter letališče v Stadeu.

Napad na Hamburg

London, 22. oktobra. s. (Reuter) Dodatno k današnjemu komuniciju javlja informacijska služba letalskega ministrstva: Napad angleških bombnikov na Hamburg se je pričel sinoči ob 20. in je trajal nad eno uro. Vrženih je bilo več ton eksplozivnih in zažigalnih bomb, predvsem na ladjedel-

nice Blon und Woss, kjer izdelujejo nemške vojne ladje. Angleška letala so napadla posamično iz različnih smeri in različne višine, kljub močnemu protiletalskemu ognju. Zelo napada je bil zelo velik. Povzročeni- nih je bilo mnogo požarov.

Štirinajst napadov na Berlin

London, 22. oktobra. AA. (Reuter). Objavljeno je bilo uradno poročilo, ki pravi, da so angleška letala od septembra do se-

Nemški odgovor Churchillu

Churchillov poziv Francozom tolmajčijo v Berlinu kot dokaz angleškega obupavanja v zmago

Berlin, 22. oktobra. AA. (DNB) Objavlja: V nemških političnih krogih smatrajo dejstvo, da je Churchill sinoči v svojem govoru po radiu poskušal francoski narod spet pridobiti za zaveznika, za nov dokaz, kako je Velika Britanija prišla v položaj, iz katerega nima drugega izhoda kakor poraz in uničenje. Očividno so v Londonu zapazili in končno le videli, da je Francija vprav na strani Velike Britanije doživela največji poraz in največje razočaranje v vsej zgodovini. Zlasti po dogodkih pri Oranu in Dakarju, ko je tekla francoska kri pod angleško roko, je moralo to spoznanje v angleških krogih dozoreti.

Nemški krogi so prepričani, da gre Churchillov radijski govor samo za tem, da bi spet premotil Francijo, ki ne more več poslati svojih sil v vojno, za Anglijo in ki bi morala sama na lastni koži občutiti vse, kakorkoli bo London pozneje ukrenil proti francoskim posestim, pri čemer

daj izvršila 14 napadov na Berlin. Pri teh napadih je vsega sodelovalo 250 angleških letal in je bilo vrženih 200 ton bomb.

Izgube na morju

London, 22. okt. s. (Reuter) Admiral-teta javlja, da je bilo v tednu od 7. do 14. oktobra potopljenih zaradi sovražne akcije skupno 7 angleških trgovinskih ladij, 3 ladje zavezniških mornaric in 3 nevtralne ladje. Skupne izgube na tonazi znašajo ta teden 63.000 ton.

bo gledal samo na angleške koristi. Potem ko je Anglija brezobzirno žrtvovala svoje-ga zaveznika, bi se rada zljaj okoristila z njegovimi posestim. Noben pameten človek ne more pričakovati, da bi francoski narod tudi pri tem poslu podpiral Anglije.

V zvezi s tem tukajšnji krogi smatrajo, da so britanski državniki izgubili normalno mišljenje in čustva in da so potem, ko so videli katastrofo, izgubili tudi smisel za stvarnost in zato mislijo, da so ta smisel izgubili tudi drugi narodi.

Nemški popoldanski listi ne komentirajo snočnjega Churchillovega govora, pač pa le na kratko pripominjajo, da ta govor v resnici pomeni roganje Franciji. »Berliner Lokal-Anzeiger« poudarja, da je angleški postopek do Francije, s katero so prej tako postopali, zdaj objubljaljo pomoč nemoralen. Francozi bodo znali pravilno ceniti ta angleški cinizem.

Vojna v Afriki

Nastop italijanskih torpedovk na Rdečem morju

Rim, 22. okt. br. (Stefani) Vrhovno poveljstvo italijanske vojske pravi v svojem današnjem 137. vojnem poročilu:

V noči na 21. oktober so naše torpedovke na južnem Rdečem morju izsledile velik konvoj, ki je bil močno zavarovan od sovražnih križark in rušilev. Malo prej so konvoj opazila že naša izvidniška letala. Neka naša formacija ga je proti polnoči napadla s torpedi in zadetih je bilo več ladij kljub hudemu ognju sovražnega mornariškega topništva. Kmalu po tem prvem spopadu je neki drug oddelek torpedovk napadel konvoj in tudi njemu je uspelo potopiti nekaj ladij. Med našimi torpedovkami in letali s sovražnih vojnih ladij se je sredi noči razvil hud spopad, ki je trajal do zore. Tedaj pa je zašla neka sovražna 8.000 tonska križarka tipa »Sydney« v območje naših obalnih baterij na otokih na južnem Rdečem morju. Topništvo jo je takoj pričelo obstreljevati in križarka je bila ponovno zadeta ter hudo poškodovana, tako da se je mogla oddaljiti le z močno zmanjšano brzino. Pozneje so naša letala ugotovila, da je obležala na morju z izredno težkimi poškodbami. Več ladij ji je hitelo na pomoč. V celoti je bilo v tej akciji potopljenih 6 sovražnih ladij. Več drugih pa je bilo z vso verjetnostjo hudo poškodovanih. Kljub izredno hudi borbi je bila le ena naša torpedovka zadeta od sovražnih granat in poškodovana. Vendar ji je uspelo umakniti se proti obali v zaščito obalnega topništva. Izgube na ladiji so neznatne. Ob zori je sovražni konvoj napadla skupina naših letal. V spopadu s sovražnimi lovskimi letali je bilo eno angleško letalo tipa »Gloucester« sestreljeno.

V severni Afriki so naši bombniki bombardirali Fuks, Maaten Baghus, barake v Marsa Matruhu in el Dabat, nadalje letališče Haman vzhodno od Aleksandrije. Letališče Heluan južno od Kaira in pomorsko oporišče Aleksandrije. Povsod so bili kljub hudemu protiletalskemu ognju doseženi veliki uspehi.

Sovražno letalstvo je napadlo naše postojanke in bombardiralo dve vojaški poljski bolnišnici v okolici Bugbuga, čerprav sta bili označeni z vidnimi znaki. Osem bolnikov v njih je bilo ranjenih. V vzhodni Afriki je neka naša patrulja pri Libou v Keniji pognala v beg neki sovražni motorizirani oddelek. Naša letala so bombardirala pristanišče v Adenu, nekaj tovornih avtomobilov v Lokitanu, sovražne postojanke v Garisi in tamkajšnje letališče, na katerem sta bili uničeni dve sovražni letali. V spopadu s sovražnimi lovci je bilo eno sovražno letalo sestreljeno. Vsa naša letala so se vrnila na svoje oporišče.

Sovražna letala so napadla Hargejšo, Guro, Dekamere in Masauo, kjer ni bilo

nobene škode, Kasalo, kjer je bil ranjen neki vojak, in Asmaro, kjer so bili ranjeni trije civilisti. Gmotna škoda je bila tam majhna.

Angleška poročila

Kairo, 22. oktobra. s. (Reuter) Nocošnji komunikje poveljstva angleške vojske na Bližnjem vzhodu javlja: Iz Egipta, Sudana in Palestine ni nič važnega poročila.

Kenijsko vojno poročilo javlja, da se je pri Tuki angleška izvidnica uspešno spopela s sovražnim oddelkom. Sestreljenih je bilo pet sovražnih letal. Sovražnik je pustil na bojišču več velblodov in precej vojnega materiala.

London, 22. okt. s. (Reuter) Informacijska služba letalskega ministrstva javlja, da so večeraj angleška letala na Rdečem morju napadla neki italijanski rušilec in ga z eno bombo direktno zadela.

Alarm v Kairu

Kairo, 22. oktobra. AA. (Reuter) Davi je bilo prebivalstvo v Kairu spet alarmirano. Alarm je trajal pol ure. V zgodnjih dveh dneh je bil to v Kairu že tretji alarm.

Edenove inspekcije

Kairo, 22. oktobra. br. (Reuter). Angleški vojni minister Eden je danes v spremstvu poveljnika vojske na Bližnjem vzhodu generala Wavella nadaljeval pregledovanje posameznih oddelkov vojske v Egiptu.

V Severni Italiji ni bil poškodovan noben vojaški objekt

Rim, 22. okt. AA. (Stefani). V komunikiju angleškega letalskega ministrstva je bilo objavljeno, da je bila pri zadnjem angleškem letalskem napadu povzročena znatna škoda in so izbruhili celo požari v večjem številu tovarn vojnega materiala v Milanu, Turinu in Aosti. Današnji listi k temu pripominjajo, da so ljudje v omenjenih treh mestih in njihovi okolici pričeli, da bombe niso niti oplazile kak industrijski ali vojaški objekt. Prebivalci teh mest so se le prepričali o sistematični angleški lažni propagandi.

Letalska nesreča nemško-francoske komisije

New York, 22. oktobra. s. »Associated Press« poroča o veliki letalski nesreči, pri kateri so izgubili življenje člani nemško-francoske komis. za premirje. Po tem poročilu so bili v ponesrečenem letalu trije člani francoske ter štiri člani nemške delegacije s svojimi pomočniki. Na povratku iz Afrike v Francijo je letalo zašlo nad Sredozem-

Hud potres na Balkanu

Največ škode je povzročil v Rumuniji — Občutili so ga tudi v vzhodni Srbiji, v Bolgariji in v zapadni Turčiji

Bukarešta, 22. oktobra. j. (Stefani). V rumunski prestolnici so davi ob 8.40 občutili precej močan potres, ki je trajal 25 sekund. Po prvih ugotovitvah geodinamične- ga observatorija v Bukarešti je bilo potresno ognišče v sami Rumuniji. Potresni sunki so bili zelo močni in je med prebivalstvom v nekaterih mestnih četrtih nastala prava panika.

Bukarešta, 22. oktobra. p. Danes ob 8.40 po vzhodnem času je bil v Bukarešti in okolici hud potres, ki je povzročil zlasti v Bukarešti veliko škodo. Bilo je več potresnih sunkov, ki so se pojavljali v presledkih po pol ure. Hiše so se tresle tako močno, da se je zdelo kakor da bi mesto bombardirali. Med prebivalstvom je nastala velika vznemirjenost ter so ljudje pobegnili iz hiš na ulice kjer pa je padala nanje opeka s streh. Na mnogih hišah je škoda zelo velika. Nekaj časa je bil ves promet ukinjen, pa tudi telefonske zveze so bile prekinjene. Dusej se ni ugotovljeno, kolika je škoda, pa tudi še ni znano, ali je bilo kaj človeških žrtv. Prav tako še ni ugotovljeno kje je bilo središče potresa, ker so se poškodovali vsi seismografski aparati v meterološki postaji.

Beograd, 22. oktobra. AA. Danes ob 7.38 zjutraj so potresomski aparati na Tašmajdanu zabeležili začetek zelo močnega potresa v daljavi 540 km vzhodno od Beogra-

da. Največji sunek so v Beogradu zaznali ob 7.39 in 49 sekund. Znašal je 269 mikrovov z valovno periodo 5 sekund. Zadnji sunek tega potresa je bil ob 8.17. Epicenter mora biti nekje v vzhodnem delu Rumunije na južnih pobočjih karpatskega loka v tektonski depresiji med Karpati in Balkanom. Najverjetneje je, da je epicenter tega potresa na tektonskem prelomu, ki loči sklade, katerih robovi potekajo na zapadni strani med krajema Toksama in Bupea, na vzhodni strani pa med Brailo in Galcem, ob začetku dunavske delte. Potres so občutili v vzhodni Srbiji in v timoški kotlini.

Sofija, 22. oktobra. p. Davi ob 8.40 je bil v Sofiji hud potres, ki je bil tako močan, da se je treslo pohištvo in da so padale sten slike. Bolgarski seismološki zavod je zabeležil epicenter potresa 300 km severno-vzhodno od Sofije. Tudi iz Varne in Šumane poročajo, da so čutili tamkaj tri močne potresne sunke. Bolgarski seismološki zavod je objavil, da potres v Bolgariji ni povzročil večje škode.

Carigrad, 22. oktobra. br. (SDA). V Smirni in okolici je bil davi zabeležen zelo močan potres, ki je trajal več minut. V mestu samem razen strahu ni povzročil večje škode, pač pa javljajo iz okolice velika opustošenja. Zaradi prekinjenih telefonskih zvez se ni podrobni poročil.

skim morjem v hud vihar ter je bilo bržkone prisiljeno pristati na razburkanem morju, kjer so utonili vsi člani komisije. Doselej so našli del letala, ki je plul na morju, ter tudi nekatera trupla, zaradi česar ni več obnovega dvoma, da so vsi potniki posteli žrtve nesreče.

Odločitve ne bo na Temzi

Buenos Aires, 22. okt. AA. (Stefani) List »Nacion« poroča iz Londona, da so v angleški prestolnici že začeli resno verjeti, da odločilne bitke ne bo na Temzi, ampak da bo v Egiptu. Isti list podčrtava, da angleško brodovje ne more preprečiti prevanjanja italijanske vojske in vojnega materiala čez Sredozemsko morje.

Zidovski legija v angleški vojski

Rim, 22. okt. AA. (Stefani) List »Teve-re« komentira sklepe cionističnega kongresa v Londonu, ki je objubil svojo podporo Veliki Britaniji, ter poudarjajo, da ta zidovski sklep ponovno potrjuje, da legionarsko navdušenje prevzema žide sele tedaj, ko je že prepozno za boj. List pripominja, da je bil na tem kongresu najbojevišji profesor Prodnacki iz Varšave, ki je izrazil zadovoljstvo tisočev in tisočev Židov v Palestini, katerim je bila dana možnost sodelovanja v vojni.

Bagrjanov odhaja iz Italije

Milan, 22. oktobra. AA. (DNB). Sinoči se je bolgarski kmetijski minister Bagrjanov odpeljal iz Milana in se vrača v Sofijo. Svoje potovanje po Italiji je končal z ogledom kmetijske pokrajine v okolici Milana in z obiskom v mestu samem. Bagrjanov je imel tudi govor po radiu, ki ga je naslovil na bolgarske poslušalce. V niem je med drugim razložil svoje vtise s potovanja po Italiji in opozoril na praktične možnosti sodelovanja med Italijo in Bolgarijo na kmetijskem področju. Novinarjem je dejal, da vse, kar je videl, daleč presega njegova optimistična pričakovanja. Izkušnje, ki si jih je pridobil v Italiji bo izkoristil za izboljšanje bolgarskega kmetijstva, kar bo povečalo pogoj- je za neolobite plodnih medsebojnih prijateljskih odnosov med obema državama.

Rimski poslanik USA

Washington, 22. oktobra. AA. (DNB). Odpravnik poslov ameriškega veleposlanstva v Rimu je prišel v Washington, kjer bo poročal in prejel nova navodila.

Racioniranje živil v Bolgariji

Sofija, 22. okt. p. V Bolgariji so bili izvršeni prvi ukrepi za racioniranje življenjskih potrebščin. Komisar za oskrbo glavnega mesta je izdal naredbo, po kateri smejo trgovine prodajati sir in mast v omejenih količinah samo odjemalcem, ki so pri njih registrirani. Beli sir se sme prodajati le 50 g na teden za osebo, kačkaval pa do 70 g na teden za osebo. Masti se sme prodajati do 100 g na teden za osebo. Oni, ki so nakupili večje količine teh živil, ne morejo za določen čas dobiti novih količin. Razen tega je ministrski svet sprejel sklep, po katerem je Bolgarom prepovedano prodajati ali prenašati na inozemce akcije ali deleže bolgarskih podjetij.

Naval na strokovne šole v Rusiji

Moskva, 22. okt. AA. (Tass) Čedalje večje število učencev se priglašja za sprejem v razne strokovne in tehnične šole. V tehnično šolo v Bakuju se je vpisalo 4500 dijakov. V ArhangelSKU je število prijavljenih tudi mnogo večje kot pa število razpoložljivih mest na tehničnih solah.

Moderna zvezdarna v Kijevu

Kijev, 22. okt. AA. (Tass) Na konferenci zvezdoslovcev v Kijevu je bilo prebranih 30 znanstvenih poročil. Sklenjeno je bilo med drugim, da se v Kijevu ustanovi moderna zvezdarna s sodobnimi instrumenti. Konferenca je tudi sklenila sestaviti zastopstvo znanstvenikov, ki bo imelo posebno nalogo opazovati sončni mrk leta 1941.

Posadka parnika »Vida« prispela v Zagreb

Zagreb, 22. okt. o. Davi je prispela v Zagreb posadka na Črnem morju potopljenega parnika »Vida«. V Zagreb se je pripeljalo pod vodstvom kapitana Kasodiča 27 naših mornarjev. Parnik je 6. oktobra zvečer naletel na mino. Posadka se je rešila v čolne in malo pozneje jo je prevzel neki ruski parnik in odvedel v Odeso. Rusi so z našimi mornarji lepo postopali ter jim omogočili, da so se brez težav vrnili v domovino.

Preseljevanje besarabskih Nemcev

Zagreb, 22. okt. o. Dan za dnem se pred besarabskim nemškim taboriščem na kolodvoru Sava ustavlja do 5 vlakov z Nemci iz Besarabije. Doselej je potovalo skozi Zagreb že 60.000 Besarabcev v 70 vlakih. V treh tednih bo pasiralo še nadaljnjih 50.000. Vsi bodo začasno nastanjeni okoli Gradca in na Koroškem. Polagoma jih bodo nato preselili v zapadno Prusijo in sudske kraje.

Povečanje telefonske centrale v Zagrebu

Zagreb, 22. okt. o. V Zagrebu nameravajo povečati telefonsko centralo, za kar je že določen kredit 7,5 milijona dinarjev. Telefonska centrala bo dobila tisoč novih števil, tako da jih bo imel Zagreb skupno skoraj 11.000. Nocošnji listi objavljajo, da tudi to povečanje ne bo zadostno, marveč da bi Zagreb potreboval sprčo velikega telefonskega prometa dve novi centrali. Stroški pa bi znašali 35 milijonov dinarjev, tako da zaenkrat na tako povečanje ni misliti.

Zemunska vremenska napoved. Večja pooblaščenost po vsej državi, zlasti v zahodnih in južnih krajih. Ponekod bo deževalo. Temperatura bo padla na severozapadu, dvignila pa se bo v drugih delih države.

Naši kraji in ljudje

Obup po 26 urah zakona

Zaloigra beogradskega mladeniča in splitske lepoticke

Beograd, 23. oktobra. Beograd je pod vrisom nenavadne žalige, kakršne beogradska kronika še ni zabeležila. Zakon dveh mladih ljudi se je končal že po 26 urah z ženinovim samomrom. Zenin je po poroki obupal, ker je sel pred oltar brez dovoljenja staršev.

20-letni drogerist Oton Rajtinger je pred tremi leti v kopališču pri »Sestih topolih« ugleđal mlado kopalico, ki je s svojo krasno postavo, temnimi lasmi in svetlimi očmi takoj pritegnila nase. Mladenka ni slutila, da se je v mladem drogeristu, ki je bil prav tako zaljubljen, zbudila globoka ljubezen. Mladenič je bil lepo vzgojen in se dekletu nikakor ni vsiljeval. Toda sreča mu je bila naklonjena. Opazil je, da dekletu pozná njegov prijatelj in tako se je po njem seznanil z lepoticco Marijo Kukuljević, doma iz Splita. Ko sta si prvič stisnili desnice, je tudi ona občutila naklonjenost do lepo vzgojenega mladeniča in mu je rekla, naj jo kar imenuje Maša, kakor jo kličejo njene prijateljice.

Naglo sta se zblíževala. Sledili so sestanki. Otonovi starši so opazili, da se v mladeniču dogaja velik prevrat. Zvedeli so, da se mladi sin shaja z lepo Splitčanko in da je v njo smrtno zaljubljen. Čuli so, da je Marija odločno dekle, ki želi imeti Otona za moža. In to je bil signal za upor v premožni Rajtingerjevi družini. Oče, ravnatelj drogerije »Isis«, je poklical sina k sebi in mu rekel: »Sinko, prav nič nam ne bo všeč, če poročiš to dekle! Poizvedovalni smo o njej...« Zdad so se pričele še hušje duševne borbe mladega zaljubljenca. Z ene strani sta ga rotila oče in mati, naj le bo pameten, na drugi strani ga je privlačevala mlada Splitčanka. Sledil je tudi preprič in je mlada lepoticca odpotovala domov v Split. Oton Rajtinger je bil posledje zelo redkih besed. Od jutra do mraka je delal v svoji drogeriji.

Pa je minilo šest mesecev in Maša se je vrnila iz Splita v Beograd. Ko sta se sestala, je jokala in tožila: »Umrla bom v Splitu

brez tebe ubila se bom, če me zapustiš! Nežno čuteči mladenič je spet močno trpel in sklenil, da pomaga dekletu. Našel ji je zavetje pri nekem svojem prijatelju. Toda Otonovi starši so kmalu zvedeli, da se je Maša vrnila. Fant pa je zakrknil in se ni maral pogovarjati o zakonu. Pred osmimi dnevi je Oton predlagal dekletu, da se poroči. Takoj je pristala. Rekla je, da je pravkar dobila službo v državni tiskarni z 1.200 din mesečne plače in da ima tudi nekaj prihrankov. Skrivaj sta pripravila vse za poroko. Preteklo soboto zjutraj že ob 6 je stal mladi par pred oltarjem katoliške cerkve s. Križa v Poncarjevi ulici. Po poroki je Oton spremljal nevesto na njenočasno stanovanje. Sam pa je odšel ob 8 v službo. Staršem ni hotel izdati skrivnosti. Čeprav je bil napisal svojo mlado ženo, naj tudi ona molči o poroki, je vendar zvedel, da je napisala in razposlala

kratka obvestila. Zaradi tega je tisti dan po poroki ostal doma pri starših in je pustil ženo samo. Zvečer se je pripravil, da leže k počitku. Tedaj je dvakrat pozvonil telefon. Nekdo je klical Otona, naj pride v mesto. Zaskrbljenim staršem je Oton rekel, da ima skupno večerjo s prijatelji in da se bo vrnil že ob 22. uri. Takoj se je podal k svoji ženi, ki pa ga je sprejela hladno. Bajje mu je priznala, da nima še nobene službe in da je tudi njen prihranek le bajka.

Oton je bil porazen. Šele zdaj je spoznal, da je porušil mostove na eni in drugi strani. Najbolj ga je zadel njena zahteva, da mora posledje skrbeti zanjo, sicer da si bo sama našla poiskati zaslužek... Prepričala sta se do ene ponoči. Nato se je mladi drogerist razburjen vrnil domov. V svoji sobi je napisal tri poslovilna pisma: policiji, staršem in sestri Gretki. Prosil jih je oproščenja, da ne bi koga dolžili krivde. S trpkimi besedami je opisal dogodke, ki so ga vrgli v obup. Nato je potegnil iz pidžame vrvi in se obesil na vratih. Ko ga drugo jutro ni bilo na spregled, je oče vdrl v sobo in zadel ob svojega mrtvega sina.

Usoden požar ob meji

škoda je okoli 300.000 đin

Maribor, 22. oktobra.

Selnica ob Dravi je doživela razburljivo noč. Gost dim je zatiel prijazno naselbino in oznanjal nevaren, velik požar. Bilo je plat zvona, vaščani so se prestrašeni prebudili iz sna, gasilski rog studenskih in mariborskih gasilcev je vabil k pomoči. Ogenj je zajel gospodarsko poslopje, hleve lesnega trgovca in veleposelnika Alojzija Škerbinke iz Selnice ob Dravi. Plameni so se razširili na bližnje hiše in so načeli tudi žago, ki so jo pa gasilci s požrtvovalnim gašenjem rešili uničenja. Ogenj je prešel tudi na skladišče lesa, kjer je povzročil veliko škodo. Zgorelo je 8000 kg oglja, 10 stotov

slame, 50 stotov sera, 6 vozov, tovarni avto znamke »Opel«, sani, več sodov in še drugi predmeti. Mariborski gasilci so s polnčeli odbrzeli na kraj usodnega požara, kjer so neutrudno gasili do 4 ure zjutraj. Seveda je bila velika nevarnost za vso Selnico.

Skupna škoda znaša okoli 300.000 đin. Škoda je le delno krita z zavarovalnico. Vzrok požara še niso točno dognali. Verjetno ga je podtaknila zlobna roka, ni pa tudi izključena možnost, da je slučajno odvreni cigaretni ogorček zanetil usodni ogenj. Požar v Selnici ob Dravi je eden največjih kar jih je bilo po svetovni vojni ob naši severni meji.

Tri leta robije zaradi odpravljanja

Mazačka Amalija Barbejeva iz Trbovelj pred sodiščem

Celje, 22. oktobra

Pred malim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjala danes 35-letna delavka Amalija Barbejeva iz Retja pri Trbovljah zaradi odprave telesnega plodu s smrtnim izidom. Okrožno sodišče v Celju je že letos 10. septembra obsodilo Barbejevo zaradi odpravljanja na 5 mesecev strogega zapora in to pogojno za dobo 4 let. Ta kazna pa Barbejevo ni spametovala. Že drugi dan po obsodbi je izvršila nov zločin. Odpravila je mladi materi Julijani Zoharjevi v Retju pri Trbovljah telesni plod. Zaradi umetno povzročene splava in s

tem v zvezi nastalega zastrupljenja je komaj 17-letna Julka Zoharjeva 22. septembra umrla. Sestindvajsetletni mož ni mogel preboleti smrti svoje žene in je nekaj dni pozneje v obupu izvršil samomor. O tej žalostni zgodbi je »Jutro« obširneje poročalo. Amalija Barbejeva je bila zaradi zločinov zoper življenje in telo po § 172-II in prestopka zoper življenje in telo po § 177-I obsojena na 3 leta robije in na izgubo častnih pravic za dobo 3 let, odsedeti pa bo morala tudi 10. septembra izrečeno kazen 5 mesecev strogega zapora.

Oplenjena grobnica barona Raucha

Trije mladi zločinci so skesano priznali zločin

Zagreb, 22. oktobra

Zagreb ima svojo senzacijo z vlomom, ki je bil nedavno izvršen v grobnico družine barona Raucha v Pušči. Zaradi oplenjene grobnice so bili prijati mladi pokvarjenci Ivan Skovran, Slavko Vugec in Milorad Požderac. Pretekli ponedeljek dopoldne je zagrebška policija odpeljala vse tri zločince na kraj dogodka samega. Z njimi je moral tudi vlomilec Štefan Levak, kolovodja neke druge vlomilske družbe, ki pa je bil dal pobudo za vlom v Rauchovo grobnico, a ga je omenjena trojica prehitela. V Pušči se je zbralo mnogo ljudi pred cerkvijo, v kateri je grobnica. Kmetje so

želeli na vsak način videti zločince, ki so se drznili skruniti pokojnike. Ko so se pokazali vkljeni vlomilci v sprenstvu detektivov in orožnikov, so kmetje zlasti motrili Slavka Vugeca in so se čuli glasni vzkliki: »Temu ne bi bilo treba vlamjati, ta bi moral pošteno živeti! Slavko Vugec je namreč iz Pušče doma in je sin premožnih staršev. Doslje je bil na dobrem glasu, zato je bilo presencenje tem večje, ko se je zvedelo, da je zašel na krivo pot in da je prav on privedel svoja dva pajdaša h grobnici.

V oplenjeni grobnici so bili pokopani: baron Levin Rauch, nekdanji hrvaški ban, ki

je umrl 1896, njegova soproga Antonija, rojena grofica Sermage ter Levinov brat Gjurko Rauch, pokopan 1894, dalje Geza Rauch, umrl 1923, poslednji pa bivši ban Pavel Rauch, Levinov sin, ki je bil semkaj pripeljan pred sedmimi leti.

Prvi je bil zaslišan vlomilec Stepan Levak. Priznal je, da je bil že v dogovoru z Miloradom Poždercem glede tega vroma, toda Požderac je obvestil Skovrana in ta je odločil, da se v lom takoj izvrši. Ivan Skovran in Slavko Vugec sta šla v cerkev, da vlomita v grobnico, Požderac pa je stal na straži. Grobnica je zdaj spet zaidana. Najbolj dramatično je bilo zaslišanje, ko je prišel na vrsto Slavko Vugec. Globoko je vzdihnil, potem je rekel:

— Na meni leži prokletstvo... — Ne vprašamo te za prokletstvo, marveč nam povej, kako je bilo z vlomom? je vprašal policijski komisar dr. Mašera.

Slavko Vugec je nato prišel tiho in potem vedno glasneje pripovedovati. Stal je pred grobnico skrušen:

— ... odprl sem z bajonetom prvo krsto, nato drugo, tretjo... Ona v sredini je bila že prej od nekoga oplenjena. Odpiral sem dalje in končal pri peti krsti. Nikjer ni bilo ničesar. Vzkliknil sem Poždercu, da ničesar ne najdem, on pa je odgovoril, naj le dalje iščem. Pristopil sem k trupu Pavla Raucha in mu s kleščami iztrgal tri zlate zobe.

— Sram te bilo, Lojzek! se je čul vzklik iz občinstva.

Iz življenja koroških Slovencev

Zanimiv drobiž iz dopisov »Koroškemu Slovincu«

Koroški Slovencev prinaša nekateri zanimive dopise iz koroških krajev. Iz Borovlj pri Gorah: Dne 4. oktobra se je pri nas ustanovila zadruga puškarskih dobaviteljev. Dosedanja puškarska zadruga ni imela več pravnega obstoja. Četudi je obratovala naprej. Po dolgih pogajanjih so se zadnji petek sestali v občinski dvorani vsi koncesionirani puškariji z vodstvom, ki ga tvorijo visoki gospodarski zastopniki iz Grada Celovca in Berina. ter pod predsedstvom pokrajinskega gospodarskega svetovalca dr. Winklerja. V pomembnih govorih so podali sliko o tej domači industriji, njenem razvoju ter tudi o bodočih načrtih. Z vsemi sredstvi hoče vlada do obrt podpirati in zagotoviti njen obstoj, saj je borovljsko puškarsko znanstvo daleč preko naših mej. Ustanovila se je nova zadruga; za načelnika je bil soglasno izvoljen g. Hambrusch Jožef ki je borovljski župan in tudi sam puškar.

In še tole iz Borovlj: Jesen se je pričela, polja se praznijo. Prvič smo videli letos v večjem obsegu na borovljskem polju obdelovanje s stroji. Ks'rl so travo, deteljo in tudi žito. Pri krompirju je začel g. Kometter s čisto novim strojem da so letelo »hruške« kar po zraku. Marikdo je postal, gledal in izražal svoje mnenje. starejši so sicer majali z glavami, toda mladi rod kaže zanimanje za vsako novo stvar, ki je praktična. — Pred krajim je zagorela tudi prvi električna luč pri velikem kmetu Saldarju. S pomočjo državne kmetijske podpore mu je bilo mogoče to izpeljati, električni motor žene tudi mlaticino, nanovo je nadalje gospodar pokrtil čez 30 metrov dolgi hlev s skednjem.

Iz Smihela nad Pilberkom pa poročajo: Na Bistrici imajo pravzaprav fakirja, ki ima vse kače pod svojo oblastjo. Je to 17-letni Kravtov pastir. Na neverletno spreten način lovi s prosto roko vse kače brez razlike, deva si jih pod klobuk ali ce'lo za srajco ali pa jih ovije okoli vratu. Pri tem se malou briga, ali ima opraviti z nedolžno beluško ali slencem ali strupenim gadom in modrasom. Že nešteto jih je vlovil in še vsaka ga je priznala za neomejenega gospodarja. Pretekli mesec je nasel ovce pod Peco. Naenkrat se iz razdalle 10 m zakadi proti njemu velika črna kača, zagriže se z bliskovito naglico v čevelj in v naslednjem trenutku ovije okoli nog in telesa, ga piči v levo dlan in spet kot kakra izgine. Pastir je po piku takoj iz-

— Ali ste Pavlu Rauchu iztrgali tudi čeljust?

Lojzek Vugec, zardel po prejšnjem vzkliku je tiho odgovoril:

— Da... Čeljust sem pustil na krsti. Banski križec, ki sem ga prav tako našel pri Pavlu Rauchu, sem vrnil, ker se mi je zdela, da nima posebne vrednosti.

— A kaj je s prstani in zlatimi gumbi na srajci, ki so bili prav tako ukradeni iz krste Pavla Raucha?

— O tem nič ne vem. Samo zobe sem ukradel. Nato sem moral dati obloke kemično čistiti. Zelo težko mi je pri duši... Uh!...

Slavko Vugec si je zakril obraz z rokami. Zvezani in sklonjeni glav so zapustili vlomilci žalostno prizorišče svojega rop. Ko so bili spet zunaj, so se v jenskem soncu bliskali bajoneti spremijevalcev, orožnikov. Nadaljuje se preiskava o tem žalostnem zločinu, pri katerem je vrednost ukradenih iznašala komaj 313 đin. Toliko so namreč vlomilci dobili za zlate zobe nekdanj mogočnega bana Pavla Raucha.

gubil zavest in se zgrudil. S sedev fantek, ki je nasel z njim, je hitel povedat domov. Domači so ponesrečena s ravnili v posteljo in poklicali zdravnika. Sledil je odredil takojšnji prevoz v bolnico. Po nekaj tednih se je vrnil domov zdrav, le roka ga še noče prav ubogati. Ali bo zdaj pač ukročena njegova »fakirska nita«?

Dunajski brzovalci je pri Krivi Vrbi povozil kolezarija Jurija Kožuha iz Blatograda. Pokrajinski vodja dr. Pachnek je prejšnje nedeljo otvoril domove za oroške vrtnice v Žitari vasi. Sinči vrsi in ra Bistrici pri Pilberku. Do 25. oktobra zaključijo čevljarji sezname svojih odjemalcev. 3. decembra se bo v vseh državi štela živina. V Beljaku je pokr. propagandni vodja Drumbal otvoril kulturni teden, ki naj v razstavah in posebnih prireditvah pokaže višino nemške kulture.

Nadalje prinaša »Koroški Slovinc« nekatera zelo koristna navodila za domašnje dni. Tako med drugim, da je izborni nadomestek za pristno kavo zrel, pravi kostanec. Namesto p'p'ra se lahko uporabi zrele posušene brinjeve jagode, ki se zlasti lahko uporabijo pri kolinah. A namesto mila si je mogoče pomagati na različne načine: zlasti bukov pepel naravnost perilo leno belo; čisto pa je perilo tudi po deževnici in snežnici.

Smrt starega delavskega borca

Jesenice, 22. oktobra.

Po daljši bolezni je v noči na soboto umrl v starosti 68 let g. Ivan Snajdar, tovarniški upokojenec na Jesenicah. Bil je eden tistih redkih domačinov, ki so sodelovali pri polaganju temeljev današnje velike železarske industrije, ob kateri se preživel vsa razdobja njenega velikega razvoja. Bil je vedno narodno zaveden in napredni mož, ki je vselej brez oklevanja izvršil vse narodne in strankarske dolžnosti. Snajdar je bil tudi ustanovitelj jeseniške podružnice Narodne strokovne zveze in je bil od njene ustanovitve dalje polnih 20 let delaven odbornik. Pri Kranjski industrijski družbi je bil zaposlen 40 let. Šele lani je bil zaradi bolehnosti upokojen. Pogreb uglednega moža je bil v ponedeljek popoldne izpred hiše žalosti na Muravi na farno pokopališče. V častnem številu so ga spremlili sodevlavci in prijatelji. Lep mu spomin, družini sožalje!

Zgled požrtvovalnega Sokola

Nedeljsko »Jutro« je kratko beležilo med dopisi iz življenja na deželi, da je ta dan v Sovodnju v Poljanski dolini praznoval abrahamovino zgledni sokolski delavec, starešina odnottnega društva brat Karle Marolt. Priključujemo še tole: vrli narodni delavec ni poljanski rojak, marveč Dolenjec

iz okolice Radeč. Mlad je prišel že pred svetovno vojno v Poljane in začel takoj sodelovati pri naprednih društvih, dokler ni tudi njega zajela vojna vihra. V svetovni vojni je bil ranjen in nato odpušen od vojakov. Kljub temu se je takoj po vojni hrabro udeležil ofenzive na Koroškem. Svojo zvesto družinsko družico go. Nežko si je izbral iz Tavčarjeve družine v Poljanah in živi z njo v prav srečnem zakonu. Poleg narodne, napredne, sokolske zavednosti ga krasit plemenita dobrodušnost do bližnjega in do vseh, ki so potrebni pomoči. Zvesti prijatelji mu želimo še mnogo srečnih in veselih let s starim sokolskim pozdravom: Zdravol!

Dve veliki umetnici

BETTE DAVIS
MIRIAM HOPKINS

v filmu, ki obravnava najdelikatnejše probleme ljubezni...

Danes jugosl. premiera najlepšega Warner Bros filma

ŽELELA SEM SI OTROKA

Kino Matica - tel. 22-41 Predstave ob 16., 19 in 21 uri

Globoko ganljiva vsebina! — Visoka pesem materinstva!

Dve ženi v borbi za ljubezen enega moža...

Dve ženi v borbi za ljubezen in srečo enega otroka...

Kulturni pregled

»Cyrano de Bergerac« v Mariboru

Mar ni bila predstava te Rostandove heroične komedije za mariborski dramski ansambel tvegana reč? Tako smo se povpraševali pred premiero. Potem nič več. Sloer predstavlja uprizoritev te tragikomedijske celo za slavne odre resen, trd problem, vendar pa je tučil topot idealizem, gnan od spretnosti in ambicije, razpršil pomisleke in podrl ovire. Kulturni Maribor je prvič videl na svojem poklicnem odru to znamenito romantično, heroično komedijo, v katere osižeče je slavni francoski književni mojster Edmond Rostand (1868—1918) postavil Cyrana (1619—1655), Molièrovoga pomembnega sodobnika, pesnika, častnika, prepečega, galantnega nasilneža in ogromnonsoga duhoviteža. Zanj je v tej romantični igri v verzih svet Ludvika XIII. dobo »smesnih precioz« (Les précieuses ridicules) in »učenihi ženske« (Les femmes savantes) z akademski je, katerih hipertrofični in vlepenski slog je bil Rostandu mestoma dobrodošel, ko je z galsko bistriino in duhovitostjo seciral postave in pojave tiste dobe, odkrival Francoza 17. stol. in si s tem delom pomnožil slavo, ki si jo je pridobil že s svojimi »Romantičnimi dušami«, »Daljno knežno«, »Samaritanko« in pozneje še okrepil z »Orliècem«. Epski zanos in razmah se oplyata v »Cyrano« z nežno liričnostjo in trubadursko romantiko, sočna divitnost prehaja v sentimentalno resnobnost, toplja poezija se prepleta z bridko tragiko ponosnega Gaskonca, ki petnajst let tlačil in prikriva svojo ljubezen, dokler je ne razkri-

je na samostanskem dvorišču, ko umira, ranjen iz zasebe.

Oba režiserja Vladimir Skrbinšek in Milan Košič sta si smotno prizadevala, da bi predstavo te odrske in književno izredno močne drame čim verneje prikamnili zgodovinsko realnemu okolju Cyranaove dobe. Racionalno, smiselno sta zasnovala posamezne detaže, ne da bi se je za korak oddaljila celotni koncepciji. Poskrbela sta za okusno sceno, ki je bila izvedena po načrtu inž. arh. M. Hlada in ob sodelovanju gledališkega slikarja M. Usarja. Večše sta oba režiserja povežala slikovite skupinske nastope in v okviru mariborskih možnosti izgradila posamezna dejanja, pri katerih je bilo le mestoma opaziti nekatere neustreznosti drobce. Prešerna razposajenost navdaja gledališko prizorišče prvega dejanja, pekovski slaščičarska poezija in idila drugo dejanje, lirična sanjovitost z aplikacijo na Ramea in Julijo tretje dejanje, robustna epika četrto, sentimentalno zatiseje pa zaključno dejanje. Ljubljanska gledališka uprava je odstopila nekatere gaskonske in markijevske kostume, J. Jiranekovi glasbeni vložki pa so zelo poživljali ta skriviti svet pariških precioz, gaskonskih kadetov, markijev, rimačev, nun, mušketirjev in sabljačev. Skrbinšek in Košič sta uspešno razvila svojo ustvarjalno silo. Z močno aktivno sta najučinkoviteje razpršila predsojke, ki so se pojavili glede tveganosti, ki naj jo predstavlja ta uprizoritev na mariborskem odru. S primernim skrajšanjem

in ertanjem (n. pr. balkonska scena) bo predstava, ki se zavleče skoraj do polnoči, nedvomno še pridobila na veljavi in kvalitnosti.

V. Skrbinšek je bil kot nosilec in verodostojni tolmač naslovne vloge v žarišču odrske dinamike ter pozornosti. Cyranaova vloga je moč najnapornejšimi, najdelikatnejšimi v odrski književnosti, saj ta markantni pojav zasenčuje vse ostale podohe in jih poličita na stopnjo epizodne veljavnosti. Skrbinškov Cyrano je skrupulozno povzpel po bistvu in karakteristiki Rostandovega vzorca. Opraže se vidna premoč zunanje pojavnosti nad blestečo pozicijo besede, ki se razliva kakor pesem, katere blesk bi začaral še prav posebno ob blagovenehi odmevnosti lirično baritonskega organa, kakršnega n. pr. v mariborskem dramskem ansamblu pogrešamo. Skrbinšek je detinjno odrtal na tej svoji podobi Cyranaove značilne poteze: ponos, reukročena vitalnost, devtupnost in topljo slovočanstvo. Njegov Cyrano je svetla odrska umetnina, ki jo zmore le resničen odrski umetnik; mojstrsko je sedaj uvrščen v niz najpozitivnejših stvaritev na mariborskem oru.

Peinokrona, plamteča predstavnica pariških »precioz« je Rokšana ge. Branke Verdonik-Rasbergerjeve. Njeno prikazen ožarja poduhovljeno čustvovanje, plemenita ljubezen, ki doživlja dvojno tragiko. Roksanin pojav poživlja prizore, v katerih nastopa. Rokšana v njenem prikazu je pod vplivom umetniških prizadevanj, realne odrske tveganosti in dognane oblikovalne moči. Košičev pek in slaščičar Raguneau je iskreno doživljena, živahno prikazana pojava brezpopojnega Cyranaovega občudovalca, blagodušnega, presrečnega gostitelja »slovočasnih« pariških rimačev. V vlogi nežnega, simpatičnega, vendar neduhovitega ljubimca Christia-

na se nam je predstavil novo angažirani igralec Milan Venišnik. Početno odrsko plahost je pregnala solidna uravnovesenost, ki daje slutiti, da je Venišnik dobro prestal svoj ognjeni krst poklicnega igralca, četudi ni ta vloga takšne vrste, da bi mogil ob njej točno pretehtati in kvalificirati njegove odrske vrline. Vsekakor pa je njegov Christian pozitivna kreacija, dasi je bilo čutili v IV. dejanju rahlo popuščaenje. Rado Nakrst je z umerjeno pretehtanostjo, klenim poučarkom izoblikoval značilne poteze ljubimskega spletkarja grofa Guicha.

Iz mnoštva epizodnih, uspešnih odrskih prikazni izstopajo vojaški dobričina Gorlinskov stotnik gaskonskih kadetov, »Košutov« Le Bret, Roksanina spremiljevalka M. Zakrajškove, slaščičarjeva žena E. Starčeve, Verdonikova voharji prvi gaskonski kadet, točajka D. Savinove, Marta Marice Križajve, Klara T. Naratove in B. Podkrajškova Valvert, predvsem pa iz drobni delcež izluščeni umetniki Marguerita E. Kraljeve in sijajni Babičev v kapucini.

Praznično, slovesno je zvenela z odra biserna slovenska beseda v izklesanem O. Županovičevem prevodu, ki po blesku, doganosti nemara še prekaša izvorno avtorjevo čitko. Pobožno smo ji prisluhnili in se naučili njene vekotrajne lepote. —ec.

Zapiski

HRVATSKI KNJIZEVNIKI ZA IZBOLJŠANJE SVOJEGA POLOZAJA

Na Hrvatskem se vztrajno nadaljuje javna diskusija o tem, kako naj bi se domači književnikom in umetnikom izboljšal njihov položaj. Nekateri ukrepi so bili že storjeni, ali pa jih nameravajo izvesti v

kratkem; med njimi ustanovitev znatnih literarnih nagrad banovine Hrvatske. Nedeljski »Hrvatski dnevnik« je priobčil anketo med nekaterimi uglednimi predstavitelji hrvatskega umetniškega življenja, zlasti v zvezi z ustanovitvijo »Hrvatskega avtorskega društva«, ki namerava odločno izvajati akcijo za izboljšanje materialnega in socialnega položaja stvarajočih umetnikov vseh vrst.

Dramatik Milan Begović je v navedeni anketi napovedal ustanovitev posebnega urada, ki bo skrbel za širjenje hrvatske dramatike v inozemstvu, in ki bo tudi tehnično izpopolnjeval in popravljala dela mladih dramatikov. Za likovne umetnike predlaga Ivo Režek, da bi se honorirale reprodukcije njihovih slik v dnevnih (kar se nam zdi slaba usluga populariziranja umetnosti v tisku, kjer so reprodukcije umetnostnih del namenjene samo propagandi umetnosti, niso pa bistvena potreba lista. Op. uređ.). Za glasbenike je napovedal Franjo Lučić, da bo glasbena sekcija HAD ustanovila sklad za izdajanje domačih glasbenih del. Najzanimivejša je izjava predsednika književne sekcije tega društva, dr. Ilije Jakovljeviča, ki je tudi predsednik Društva hrvatskih književnikov. Dr. Jakovljevič napoveduje, da bodo književniki zahtevali od banske oblasti, naj uvede posebne znamke za inozemske knjige in časopise in donos teh znamk naj se uporablja za pomoč in socialno zavarovanje tistih hrvatskih književnikov, ki sta jim pomoč ali zavarovanje potrebna. Predsednik DHK vztraja še nadalje pri načrtu, da naj se pri mestnih in trških občinskih ustanove javne knjižnice in da se šolske knjižnice zadostno preskrbujejo z domačimi knjigami in časopisi.

Zamisel posebnih znamk ali kotkov za

Iz Celja

e— Letalski napad. Včeraj ob 14.30 so strelji iz topičev, plat zvona in sirene oznaili pričetek letalskega napada. Vajo je vodil g. polkovnik Tomašević. Ulice so se naglo praznile, trgovski in drugi lokali so se zaprli. Posamezne ekipe so navzele določena mesta. Požarne petarde so počile markirane pri mestnem mlinu in okrožnem sodišču. Pri prvem se nastopili gaberski, pri drugem celjski gasilci. Z Miklavškega hriba in hriba Sv. Jožefa se je oglasila protiletalska obramba. Samarijani kakor tudi vsi člani posameznih ekip so se marljivo izkazali, sodelovala je ojačena policija. Ob 15.23 je bil dan znak, da je letalski napad končan. Vaja je dobro uspela, škoda le, da niso sodelovala letala, ki bi bila gotovo počela učinek.

e— Cerkvni koncert vojaške godbe. V nedeljo 27. t. m. ob 10.45 priredi celjska vojaška godba v Marijini cerkvi koncert v korist siromašnih otrok osnovnih šol. Ker je prireditelj čisto humanega značaja, vabimo občinstvo, da se udeležijo koncerta v čim večjem številu. Vstopnina znaša 8 din. Na sporedu so naslednje skladbe: »Ave verum« Cesar Franck; »Panis angelicus« G. F. Haendel; »Arioso« Dr. A. Schwab; »Zdrava Marija«, sopranski solo poje gđ. Kirbiševa.

e— Čevljarji pomočniki so dosegli po- višanje zaradi čevljarstva pomočniki v Celju so zaradi naraščajoče draginje zahtevali od mojstrov kolektivno pogodbo in po- višanje mezd ter prosili mestno poglavstvo za poravnalno razpravo. Pri prvi raz- pravi, ki je bila 15. t. m., sta obe strani predložili svoje pismene predloge. Pri drugi razpravi v ponedeljek so se mojstri in pomočniki zedinili glede sklenitve kolektivne pogodbe z mezno tarifo kot dodat- kom. Mojstri so povišali svojo mezno tarifo za nova dela za 50%, pomočniki pa so svojo mezno tarifo za nova dela znižali za 50%. Za stara dela je bila sprejeta ta- rifa, ki so jo predlagali mojstri. Podčrtati je treba, da so mojstri kakor tudi pomoč- niki pokazali pri pogajanjih vso uvidevnost. Mezna tarifa za Celje je v primeri z ljubljansko boljša, pač pa predvideva ljub- ljanska tarifa še 30-odstotno draginsko do- klado. Celjski čevljarji pomočniki doslej še niso imeli kolektivne pogodbe.

e— Stavka krojaških pomočnikov v Celju traja dalje. Krojaški mojstri so si us- tnovili stavkovni odbor. Če so isto storili tudi že krojaški pomočniki, gotovo ne bo težko ustvariti med obema odboroma kon- takt in prirediti pogajanja za sporazum.

e— Obsodba po zakonu o zaščiti države. Okrožno sodišče v Celju je včeraj obsodi- lo 28-letnega, v Gorici rojenega čevljar- skega pomočnika Samuela Gorjupa iz Celja zaradi zločinov po čl. 3. zakona v zaščiti države na 10 mesev strogega zapor.

e— Vlomilec, ki hoče v samostan. Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal včeraj 25-letni, za- radi tatvin že trikrat kaznovani, v Hrastniku pristojni Miha Salobir, krojaški pomočnik brez stalnega bivališča, ker je v noči na 10. julij v zdravilišču Hrvaški stan v Rimskih toplicah vplomil v sobo Friderika Severja iz Gradca in odnesel velik kovčeg z oblekami in perilom v vrednosti 13.297 din. Salobir- ja so orožniki 11. julija zjutraj aretirali na cesti med Laškim in Šmarjeti ter našli pri njem del plena. Orožniki so ga začasno zvezanega na rokah in nogah zaklenili v klet pod železniško postajo v Rimskih toplicah. Dne 13. julija zjutraj pa je Salobir pretrgal verige in okove ter pobegnil, dne 14. septembra pa so ga vplomili orožniki s Ponikve. Salobir je pri razpravi prosil sod- nika, da bi ga bilo milo soditi, ker namerava iti — v samostan v Pletjerju... Ta »trik« pa seveda ni zalegal in sodišče je obsodilo Sa- lobirja na 1 leto in 8 mesev robije in na izgubo častnih pravic za dobo dveh let. Na- mesto v pleterski samostan pojde torej Sa- lobir v Maribor.

e— Uboj na Bizeljskem. Tričlanski senat okrožnega sodišča v Celju je včeraj spet obravnaval primer uboja. Na zatožni klopi je sedel 35-letni posestnik Miha Rajterič iz Brezovice pri Bizeljskem. Dne 15. sep- tembra zvečer sta se Miha Rajterič in Miha Sokler, ki je bil zaradi telesne poškodbe že strikter predkaznovan, sprla v gostilni Ide Kovčičeve v Sp. Sušici pri Bizeljskem. So- kler je udaril Rajteriča z roko po obrazu tako, da je Rajterič pritekel kri iz nosa. Rajterič se je hotel maščevati, kar pa so drugi preprečili. Ko je pol ure pozneje So- kler s svojo ženo zapuščal gostilno, je sko- čil Rajterič k njemu in zabodel Soklerja z nožem dvakrat v prsi, pri čemer je nož segel do osrčnika in precezel aorto. Sokler se je takoj zgrudil in je v nekaj minutah iz- dihan. Rajterič se je zagovarjal s silobra- nom, česar pa sodišče ni moglo upoštevati. Miha Rajterič je bil obsojen na 2 leti robije in izgubo častnih pravic za dobo 2 let.

Iz Maribora

a— O novem zvišanem proračunu mest- nega socialnega skrbstva za leto 1941/42 bo sklepal mestni svet v torek 29. t. m. Kakor je razvidno iz nedavno objavljenega županovega razglašala o pozitivni zimske pomožne akcije je bil novi proračunski predlog mestnega socialnega skrbstva zvi- šan za 1.167.403 din. Vrednost prehrane po raznih socialnih zavodih je zvišana za 516.321 din, prispevek za zaposlitev brez- poselnih pa za 423.000 dinarjev. Novi pra- računski predlog izkazuje 5.766.053,50 din, dočim predvideva sedanji proračun soc. skrbstva 4.598.650 din. V zvezi s tem se govori o zvišanju socialne doklade od 10 na 15%.

a— Gojenci Skrbniškove dramske šole igrajo. V ponedeljek, 23. oktobra, upri- zo rijo gojenci V. Skrbniškove dramske šole s pričetkom ob 20. uri v mariborskem gledališču znano vojno dramo »Konec po- tke«. Ta drama je aktualna in pomeni njena uprizoritev s pomočjo samih mladih igral- cev, ki jih večina mariborske publike še ne pozna, pomemben kulturni dogodek. Pod- primo mlado odsko generacijo. Repreze ne bodo. Vstopnice se dobijo v nedeljo in po- nedeljek pri gledališki blagajni.

a— Kontrola po mariborskih pekarnah. Pristojni kontrolni organi so izvedli v po- nedeljek po vseh mariborskih pekarnah kontrolo. V enem primeru so ugotovili premahno težo, v treh primerih pa so do- gnali, da je bil kruh svež. Prizadeti lastni- ki pekarn so bili ovađeni v smislu določb znane uredbe o ukrepih za preskrbo prebiva- lstva in vojske z žilivi.

a— Priključitev občine Košaki k mar- iborski mestni občini. Kakor znano, je izšla svojčas pobuda iz vrst prebivalcev samih, da bi se del občine Košaki priključil k me- stu. Sedaj se na novo poživlja ta predlog, o katerem bo mesto očetje oddali svoje mnenje na svoji VIII. redni seji marib. mestnega sveta, ki bo 29. t. m. ob 18. uri.

a— Nova vlomilska metoda: skok skozi okno. V zadnjem času se zlasti ob perife- rijah zelo množijo primeri vlomov in tatvin, pri katerih pridejo zlikovci v notranjost prostorov s skokom skozi okno. Sedaj se je spet ponovil sličen primer v Korosčevi ulici 36, kjer se je spizljal zlikovec skozi okno in odnesel profesorjevi soprogi ge. Hildi Kraljevi plašč, vreden 1000 din. — Na Koroski cesti 41 pa se je neznanec vtihotaplil skozi okno pletilke Julije Miklič in ji ukradel neke volnene predmete. Zelo verjetno je, da gre za ene te iste zlikovce, za katere se policija zelo zanima. Pri- poročljivo je, da ne puščajo ljudje odprtih oken, ko ni nikogar doma. To ne velja sa- mo za pritičena, ampak tudi za ona stano- vanja, ki so v prvem nadstropju.

Gospodarstvo

Uredba o stanovanjski zaščiti

Poročali smo že o vsebini uredbe o ome- jitvi pravice zakupodajalcev na odpoved stanovanj in poslovnih prostorov. Uredba je bila objavljena v beograjskih »Služ- benih novinah« 19. oktobra in je s tem dnev- stopila v veljavo ter bo veljala zaenkrat eno leto, to je do 19. oktobra prihodnje- ga leta.

Potreba zaščite najemnikov pred ne- upravičenim odpovedovanjem stanovanj lokalov je postala potrebna, odkar se je izkazalo, da skušajo zlasti v velikih me- stih hišni posestniki izigravati določbo čl. 11 uredbe o pobijanju draginje. Ta člen pravi, da se ne smejo povišati najemnine za poslovne prostore in stanovanja in da ne smejo biti višje, kakor so bile na dan 1. septembra 1939, vse dotlej, dokler v smislu pooblastila iz tega člena minister za socialno politiko ne predpiše sporazumno s trgovskim in pravosodnim ministrom posebne uredbe, ki bo urejala najemno za poslovne prostore in stanovanja. Za kr- šitve tega predpisa je predvidena kazen do 3 mesev zapor na 20.000 din globe. Navzile strogim sankcijam se je v zad- njem času dogajalo, zlasti v Beogradu, da so hišni posestniki odpovedovali sta- novanja strankam ter so na novo oddajali stanovanja drugim najemnikom po višji ceni, pri čemer pa so sklepali formalno najemne pogodbe še po stari ceni. Kakor zatrjujejo v Beogradu, je bilo sodišču pri- javljenih veliko število takih primerov.

Glede omejitve odpovedi stanovanj vs- bujta nova uredba podobne predpise, kakor so veljali v dobi stanovanjske zaščite po svetovni vojni. Hišni lastnik sme odp- vedati najemno pogodbo za stanovanje in poslovne prostore samo v naslednjih pri- merih: če je stanovanje odnosno poslov- ni prostor potreben njemu, njegovim ože- njenim sinovom ali omeženim hčeram za stanovanje ali za gospodarsko poslovanje; kadar najemnik ne plača dolžne najem- nine najmanj v enem mescu od dneva, ko je bilo plačilo dogovorjeno, če v po- godbi niso ugodneje določbe; kadar naj- jemnik uporablja ali izkorišča porabni

a— Poslovanje okrajnih subožnih obe- tov. Kakor znano imajo tudi v našem me- stu po posameznih mestnih okrajnih okraj- ne predstojnike, ki so jim svojčas rekli »subožni očetje«. Zdjaj je njihovo poslovanje točno odtrejeno po pravilniku, o katerem bo razpravljali mariborski mestni svet na svoji topkovi seji.

a— Kravji rep vzrok Kolesarjeve nezgode. V Račah se je zgodila redka nezgoda. 37letnega Antona Peska, ki je bil na kole- su, je krava oplazila z repom po obrazu. Pesek, ki je imel koso na rameh, je izgubil ravnotežje, padel se s koso hudo porezal po roki. Izgubil je mnogo krvi. Le malo je manjkalo, da ni izkvravel. V mariborski bolnišnici so mu rešili življenje.

a— Tatinske spomine po zimskih pla- ščih. V kavarni so ukradli zasebnemu urad- niku Francu Hribniku zimski plašč, vre- den okoli 1200 din, in pa klubok.

a— Telefonska služba je bila uvedena dne 16. oktobra t. l. na pošti v Slivnici pri Mariboru.

predmet v nasprotju z njegovo namero ali v nasprotju s pogodbo, odnosno ga daje v nasprotju z najemno pogodbo v podnajem, ali ga kviri iz velike nemar- nosti o priliki uporabe, tako da je s tem oškodovan porabni predmet; kadar naj- jemnik ali njegovi domačini ali podna- jemnik v stanovanju nermalno ali poh- ujšljivo žive ali dopuščajo, da to delajo drugi, ali pa s svojim vedenjem v stano- vanju odnosno na dvorišču otežkočajo v znatni meri stanovanje najemodajcu ali drugim najemnikom v isti hiši; končno, če bi bil najemnik ali član njegovi rod- bine obsojen zaradi kazenskega dejanja, storjenega na škodo najemodajca ali katerega člana njegove rodbine, razen v primeru, če bi bil najemnik ali član nje- gove rodbine pri izvršitvi kazenskega de- janja proti časti ali telesu izzvan.

Uredba nadalje določa, da so neveljav- ne vse določbe porabnih pogodb, ki jih stranke sklepajo ali so jih sklenile v na- sprrotju z gornjimi predpisi. Določbe nove uredbe imajo torej imperativen značaj in se ne morejo s pogodbo med strankami spremeniti na škodo najemnika. Omejitve glede odpovedi veljajo v slučaju odtujitve zgradbe (porabnega predmeta) tudi za no- vega lastnika.

Odповedi, ki so bile izrečene do uvel- javljanja te uredbe, se presojajo po pre- pisih te uredbe, kolikor do dneva uveljav- ljenja uredbe niso postale pravomočne, kar pomeni, da veljajo omejitve tudi te- daj, če je hišni lastnik sodno odpovedal najemniku stanovanje, pa je najemnik stavlil sodišču ugovor, ki na dan uveljav- ljenja ni bil rešen, in v primerih odp- ved, glede katerih sodišče še ni končno odločilo.

Po informacijah iz Beograda bodo vsa ostala vprašanja, ki niso rešena z gornjo uredbo in s prepovedjo povišanja najem- nin v smislu uredbe o pobijanju draginje, še naknadno urejena s posebnimi pred- pisi na podlagi pooblastila, ki ga daje čl. 11. uredbe o pobijanju draginje.

Cene surovim kožam bodo maksimirane

Nedavno je bila v Zagrebu vsedrjavna konferenca trgovcev in predelovalcev su- rovih kož in usnja, ki je opozorila na nujno potrebo ureditve razmer v tej važi- panogi našega gospodarstva. Kmalu za- tem je trgovski minister na podlagi uredbe o kontroli cen razširil kontrolo v smislu te uredbe na kožo in usnje vseh vrst. Uvozniki in trgovci na debelo ter predelovalci so odslej dolžni za vsako po- višanje cen dobiti dovoljenje pristojnih oblasti. Prav tako morajo do 25. t. m. predložiti uradu za kontrolo cen popis za- log kož in usnja po stanju na dan 15. ok- tobra, potem pa morajo vsak mesec pred- ložiti prijave o stanju zalog.

Pretekli teden so bile v Beogradu v uradu za kontrolo cen nadaljnje konfe- rence o tem vprašanju, in sicer s sode- lovanjem predstavnikov banske oblasti iz Zagreba. Razpravljalo se je predvsem o maksimiranju cen za surove kože. Pri tej priliki so delegati banske oblasti ponovno opozorili na potrebo, da se kontrola cen za surove kože, kakor je bila uvedena na področju banovine Hrvaške, razširi na vsa država. Dosežen je bil sporazum, po katerem bo ta sistem po informacijah iz Beograda razširjen na vse ostale podro- čje države. Urad za kontrolo cen v Beogradu je o tem že izdal navodila. Prišlo je tudi do sporazuma s predstavniki banske obla- sti glede uvedbe maksimalnih cen za su- rove kože. Te maksimalne cene bodo do- ločene na osnovi cen, ki jih je že pre- pisalo oblastno nadzorništvo za cene v Zagrebu. Te cene so naslednje: goveje kože, 1a, franko vagon Zagreb 23 din za kilogram, telečje kože z glavami in no-

gami 1a 26 din, brez glave in s kratkimi nogami 31 din, kože od juncev z glavo in nogami 1a 23 din, brez glave in s krat- kimi nogami 1a 26 din, konjske kože, dol- ge preko 220 cm, 180 din za komad, suhe goveje kože 1a 50 din za kilogram, suhe telečje kože 1a 55 din, vse franko vagon Zagreb skupaj s prometnim davkom. Na te cene smejo trgovci, kadar prodajajo su- rove kože industriji odnosno predeloval- cem, pribiti 10% za kosmatni zaslužek, pri konjskih kožah pa 20%. Pri prevzemu kož brez soli se upošteva kalo po uzanah zagrebške borze. Gornje cene navajamo zaradi informacije, ker bodo, kakor re- čeno, na isti osnovi določene tudi za ostalo državo.

Na konferencah v Beogradu so razpra- vljali tudi o vprašanju prisilnih zajed- nico predelovalcev surovih kož. Predvideni sta dve alternativni. Po prvi naj bi se ustanovile tri prisilne zajednice: v Zagre- bu, Beogradu in Ljubljani z vrhovno usta- novo v Beogradu. Po drugem predlogu pa naj bi se ustanovili dve zajednici, ena v Zagrebu, druga v Beogradu, s koordinaci- jskim odborom, ki bi imel sedež v Beo- gradu.

V zvezi s predvideno uvedbo maksimal- nih cen za surove kože je bila v poned- eljek v Zagrebu pri banski oblasti nadalj- nja konferenca, na kateri je bilo v na- slednje sklenjeno, naj se uvedejo maksimi-alne cene tudi za proizvajalce surovih kož. V tem primeru bi se za trgovino s suro- vimi kožami določil brutto zaslužek in bi odpadla potreba predlaganja prošelj za odobritev cen.

Doslej smo v prometu z Nemčijo uži- vali preference za naslednje izvozne pre- dmete: svinico, koruzo, fižol, sojo, laneno seme, sveže grozdje, jabolka, češplje in pekmez, žive gosi, zaklano perutnino, divjačino, mast, jajčne rumenjak in ferosi- liji. Za izvoz iz Slovenije je predvsem važno ukinitje preferenc, ki jih je do- slej Nemčija plačevala za jabolka.

Dražba kožuhovine

God sv. Neže obhajamo 21. januarja. Prvi ponedeljek po tem dnevu, ki pade prihodnje leto na 27. januar, pa imamo v Ljubljani na vselejše sejem ali pravilno rečeno dražbo plemenitega lovskega plena — kožuhov divjačine.

Kakor je ta termin že trdno ukoreni- njen za prodajo kožuhovine v Ljubljani, tako so tradicionalni tudi sami sejni — sedaj dražbe — kožuhovine v Ljubljani. Ze od pamtveka so prihajali lovci iz vseh krajev bivše Kranjske, Stajerske, Koroške, Primorja, Istre, Hrvaške, Dalmacije in Bosne v Ljubljano ter hodili po njenih ulicah, natojevali za najraznovrstnejšo kožuhovino, nudeči jo Ljubljancem in drugim sem došlim kupcem naprodaj. Kupčevali so po gostinah, dvoriščih in ulicah. Kupčija je bila sicer živahna, pro-

met pa je bil majhen, saj je šlo po večini le za prodajo in nakup posameznih kosov. Trg ni bil organiziran. Prodajalec je izgu- bil mnogo časa, kupec prav tako. Če je kupec prišel iz bolj oddaljenih krajev, se mu pot in stroški niso izplačali. Zato pra- vih inozemskih kupcev ni bilo.

Drugačnja je postala slika, odkar je leta 1925. začela delovati lovskoprodajna or- ganizacija »Divja koža«. Z uspešno pro- pagando ji je uspelo, da so prišle v pro- dajo velike množice blaga, pridobila je mimo domačih tudi inozemske kupce ter osredotočila ponudbo in prodajo na eno mesto. Stari način sejmarnenj apa je spre- menila v javne dražbe po vzorcu inozem- skih tržišč kožuhovine.

Ta način vnovčevanja je prinesel dobre uspehe, zadovoljni so bili prodajalci in kupci. »Divja koža« je v 15. letih svojega delovanja, v tridesetih javnih dražbah, vredno prodala 755 kupcem kožuhovino 9362 lovcev. Izkupiček gre v težke mili- jone, pa mu je pomen tem večji, ker je bilo blago prodano po cenah, ki jih naša kožuhovina res zasluži.

Lovci, pripravite se, da boste 31. dražbo »Divje kože«, ki bo 27. januarja 1941., bo- gato založili s prvovrstnim blagom. Pri- činite pošiljati svoje krzno takoj po božiču na naslov »Divja koža«, Ljubljana, vele- sejem.

Gospodarske vesti

— Italijanski kapital pri Medžimurski petrolejski d. d. V ponedeljek je bil v Zagrebu izredni občni zbor Medžimurske petrolejske d. d., na katerem je bil glede na spremembe v lastništvu delnic izvoljen nov upravni odbor. Leta 1938. je večina delnic te družbe, ki črpa nafto v Selnici v Medžimurju, prišla v roke švicarskega kapitala, nakar je bila glavica povišana od 2,5 na 12,5 milijona din, pri čemer je držav dobila eno četrtino delnic. Švicarji (Holdinghand A. G. Chur) pa so nedavno svoje delnice prodali italijanski družbi Azienda Generali Italiani Petroli (AGIP). Na občnem zboru je bil za novega pre- sednika družbe izvoljen bivši italijanski minister javnih del inž. Cobolli - Gigli, predsednik družbe AGIP, podpredsednika pa sta dr. Niko Ilie in Duca Caraffa D'Adria iz Rima. Novi predsednik je o priliki bivanja v Zagrebu poklonil zagreb- škemu županu 50.000 din za dobrodelne svrhe, nakar je odpotoval v Selnico.

— Fuzija v rudarski industriji. Družba Montania, ki izkorišča rudnike antimonov- ve rude v bližini Loznice v drinski ba- novini in pri kateri je udeležen nemški in švicarski kapital, bo na osnovi fuzije prevzela družbo za izkoriščanje zlate rude »Lisanski rudniki d. d.«. Do te fuzije bo prišlo glede na spremembe v lastništvu delnic družbe »Lisanski rudniki«. Dose- danji francoski delničarji so prodali svoje delnice. Obe družbi sta za 4. december sklical občni zbor.

— Začasno je ustavljen tudi izvoz svinj v Italijo. Direkcija za zunanjo trgovino sporoča, da bo za določen čas ustavljen izvoz živih svinj v Italijo, kakor je za- časno ustavljen tudi v Nemčijo.

— Ruski bombaž za Madžarsko. Iz Bu- dimpešte poročajo, da so prispele v Ma- džarsko prve pošiljke surovega bombaža iz Sovjetske Rusije, in sicer na podlagi nove trgovinske pogodbe.

— 500 vagonov trošarine prostega slad- korja za vinogradnike. Iz Splita poročajo, da je tja prispelo 40 vagonov trošarine prostega sladkorja za slajenje letošnjega mošta. Vinogradniške organizacije so na- pravile korake, da se pospeši dobava na- daljnih količin. Od skupne količine 500 va- gonov trošarine prostega sladkorja, ki je določena za vsa država, zahtevajo dalma- tinski vinogradniki 1/3. Letošnja letina je v Dalmaciji dala okrog 900.000 hl mošta, medtem ko bo v vseh ostalih krajih znašal pridelek 1,5 milijona hl.

— Novi predpisi za prodajo grških bo- nov. Devizna direkcija Narodne banke je izdala okrožnico z novimi predpisi o na- kupu in prodaji bonov. Glede na nenor- malno visok tečaj grških bonov se ima od- slej trgovanje z grškimi boni vršiti na na- slednji način: Izvozniki so dolžni sprejete bone na drahne prodajati samo preko pooblaščenih državnih zavodov na doma- čih borzah, in to najkasneje v 10 dneh od dneva prejema odnosno v 15 dneh od dne- va izdaje bona. Pooblaščen zavodi sporo- čajo vsak dan najkasneje do 11. dopolne pristojnim borzom skupni znesek drahem v bonih, ki jih žele prodati za svoje komi- tente. Vsi nakupi grških bonov se smejo vršiti prav tako le s posredovanjem po- oblaščenih zavodov na domačih borzah. Za- vodi morajo povpraševanje po bonih spo- ročiti borzom na isti način, kakor prodajo. Zaključki o nakupu in prodaji bonov za prijavitelne zneske se lahko izvršijo šele na prvem prihodnjem borzmem sestanku in ne istega dne, ko so prijave izvršene. Na vsakem borzmem sestanku bodo poobla- ščeni zavodi obveščeni od borze o načinu in o pogojih za izvedbo zaključkov. Za- vodi, ki bi imeli presežke, morajo te pre- sežke še istega dne ponuditi zavodom, ki bi imeli manj bonov, nego znaša povpra- ševanje. Pri likvidaciji nakupov in prodaj bonov se smejo uporabiti samo tečajji, ob- javljeni v borznih tečajnikih. Nepokrito povpraševanje se prijavi borzi naslednje- ga dne skupaj z novim povpraševanjem, tako da prijava vsak dan pokaže skupno nekrito povpraševanje v grških bonih. Pre- povedano je pooblaščenim zavodom, da bi pri sebi kompenzirali ponudbo in povpra- ševanje in bi se pojavili na borzi samo s povpraševanjem razlike. Zato morajo prijavitelj celotno povpraševanje in celotno ponudbo.

Borze

22. oktobra
Na jugoslovenskih borzah je tečaj gr- ških bonov nadalje nekoliko popustil. V Zagrebu so se grški boni nudili do 54. v Beogradu na je bil promet do 54. Tečajji na svobodnem trgu se nadalje ravnaio po tečaju 55 din za dolar.

Na zagrebškem efektinem tržišču je bilo za vojno škodo povpraševanje do 444 v Beogradu pomet do 445,50 — 446). Za- ključki pa so bili zabeleženi v 6% dal- matinskih agrarnih obveznicah do 71 in v delnicah Sečerana Osijek do 260 — 265.

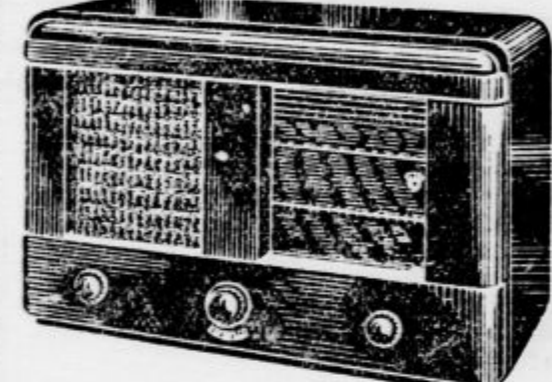
DEVIZE
Ljubljana. Oficielni tečaj: London 174,93 — 178,13, New York 4425 — 4485, Curih 1028,11 — 1038,11. **Tečajji na svobodnem trgu:** London 217,05 — 220,25, New York 5480 — 5520, Curih 1270,45 — 1280,45.
Curih. Beograd 10, Pariz 9,95, London 17,15, New York 431,50, Milan 21,80, Ma- drid 40, Berlin 172,70, Stockholm 102,85.

Prodnik sezone

NAŠE NOVE SERIJE ZA LETO 1941

-150-

najmodernejši, tehnično najpopol- nejši 4-elektronski super sprejemnik **RADIO d. z o. z., LJUBLJANA,** Miklošičeva c. 7.
RADIOVAL, LJUBLJANA, Dalmatinova ul. 13.
ANTUN BREMEC, CELJE, Miklošičeva ul. 2.
L. LUŠICKY, MARIBOR, Koroška c. 11.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna ško- da 444 den., 4% agrarne 52 den., 4% se- verne agrarne 51,50 — 52,50, 6% beglu- ške 78 bl., 6% dalm. agrarne 70—71 (71), 6% šumske 71 bl., 7% stabiliz. 92 den., 7% invest. 97 den., 7% Selizman. 100 den., 7% Blair 94,50 den., 8% Blair 99 den.; delnice: PAB 192 den., Trboveljska 340 — 345, Sečerana Osijek 260 — 270 (260 — 265), Osiječka ljevaonica 170 den., Isis 60 bl., Oceania 700 den., Jadranska 400 den.
Beograd. Vojna škoda 445,50 — 446,50 (445,50 — 446), 4% agrarne 53 den., 4% severne agrarne 52,50 — 53 (52,50), 6% begluške 77 — 77,50, 6% dalm. agrarne 70 — 70,25 (70), 6% šumske 70,25—70,75, 7% invest. 102 bl. (102), 8% Blair 100,50 den., Narodna banka — (6500), PAB 198 — 201.

Artin
dravije so ugodno sredstvo za odvajanje.

Blagovna tržišča

ZITO
+ Chicago, 22. oktobra. Začetni tečaji: pšenica; za dec. 85,875, za maj 84,50, za julij 80,375; koruza; za dec. 60,50, za maj 61,50, za julij 61,75.
+ Winnipeg, 22. oktobra. Začetni tečaji: pšenica; za dec. 70,50, za maj 71,625, za julij 57,875.
+ Novosađka blagovna borza (21. t. m.) Zavena nespremenjena. Pšeni- ca; za pšenico veljajo odkupne cene po uredbi. Oves; baški, sremski 315 — 317. Rž; baška 327,50 — 330; ban. 325 — 327,50. Ječmen; baški in sremski 342,50 — 345; pomladni 412,50 — 417,50. Koruza; baška 338 — 340; nova umetno sušena 265 — 267. Moka; franko mlin v du- navski banovini brez skupnega davka in vrec; »0« 620 — 640; krušna moka 353. Otrbi; franko mlin brez skupnega davka in vrec; 180. Fižol; baški in sremski bel brez vrec 417,50 — 422,50.

Nesreča potniškega letala pri Borovu

Beograd, 22. okt. AA. Potniško letalo »Ju-S E«, ki je danes ob 15.15 normalno odletelo iz Beograda proti Borovu in Za- grebu, je v Borovu odložilo dva potnika, naložilo dva nova ter nato odletelo dalje proti Zagrebu. Tri kilometre od Borova je imelo letalo iz dosedaj neznanega razloga defekt. Od potnikov jih je zdaj pet v bolnišnici v Vukovaru in je njihovo zdrav- stveno stanje dobro. Dva potnika sta v bolnišnici v Osijeku, eden v zadovoljivem, drugi v nezavestnem stanju. O ostalih potni- kih in posadki od tega trenutka podrobni podatkov ni. Komisija Aeroputa in štaba vojnega letalstva se mudi na kraju nesre- če, da ugotovi njen pravi vzrok.

Prisilna organizacija hmeljarjev na Hrvaškem

Zagreb, 22. okt. o. Hrvatski ban je pre- pisal pravilnik za izpolnitev naredb o hmelju. Ustanovilo se bo hmeljarsko dru- štvo banovine Hrvaške in nato še poseb- no hmeljarsko poverništvo. Vsak hme- ljnar bo moral biti član hmeljarskega dru- štva. Naloge društva so pospeševanje pro- izvodnje in prodaje hmelja, prirejanje raz- stav, zbiranje statističnih podatkov o pro- izvodnji in prodaji hmelja. Cim se bo hme- ljarsko društvo ustanovilo, bo predložilo banski oblasti sedež novega banskega hme- ljarskega poverništva.

Iz državne službe

Beograd, 22. okt. p. Upokojen je pro- fesor reabre glavnarje v Novem mestu Civil Ažman.

Mussolini v Vidmu

Šef Italijanske vlade je bil nedavno na inspekciji vojske v Vidmu

Evakuacija otrok iz Berlina

Nemški ukrepi, da se najmlajšim prihranijo grozote vojne

Nemško narodno-socialistično socialno skrbstvo je zaposleno ta čas s proustvoljno evakuacijo otrok in žen iz nemške prestolnice.

Glavni kontingent predstavljajo šolski otroci do 14. leta. V sporazumu s svojimi starši so se v šoli lahko sami prijavili za evakuacijo.

Doslej so odposlali kakšnih 4000 dečkov in deklic, a vsak dan prevozijo po 800 otrok proti Sleziji, Avstriji in Vzhodni Prusiji.

Anthony Eden

angleški vojni minister, ki inspektira obrambne postojanke Vel. Britanije ob Sredozemskem morju

domovih in internatih, po potrebi tudi v hotelih.

Posebne pozornosti so deležni otroci, ki jim še ni treba hoditi v šolo in ki jim morajo matere ostajati doma.

Tretja akcija se tiče evakuacije mater z malimi otroki. To za sedaj samo pripravljajo, ker zahteva velikega števila zdravnikov in sanitetskega osebja.

Evakuacijo bodo nadaljevali preko jeseni, če angleški napadi ne bodo prenehali, a starši ne smejo zahtevati otrok nazaj prej ko v štiri tedne.

Tiger se je sprehajal po ulicah

Nekateri prebivalci Kladna, ki so v eni izmed zadnjih noči stopali skozi zatemnelo mesto proti domu, so srečali veliko žival.

Letalska nesreča

Nad Sredozemskim morjem se je te dni primerila nesreča, ki je zahtevala smrt sedmih članov francosko-nemške komisije za premirje med Nemčijo in Francijo.

Švedska pomorska misija v Trstu

Stefani javlja, da je v Trst prispela švedska pomorska misija, ki si bo ogledala ondotne ladjedelnice in tvornice orožja v Italiji.

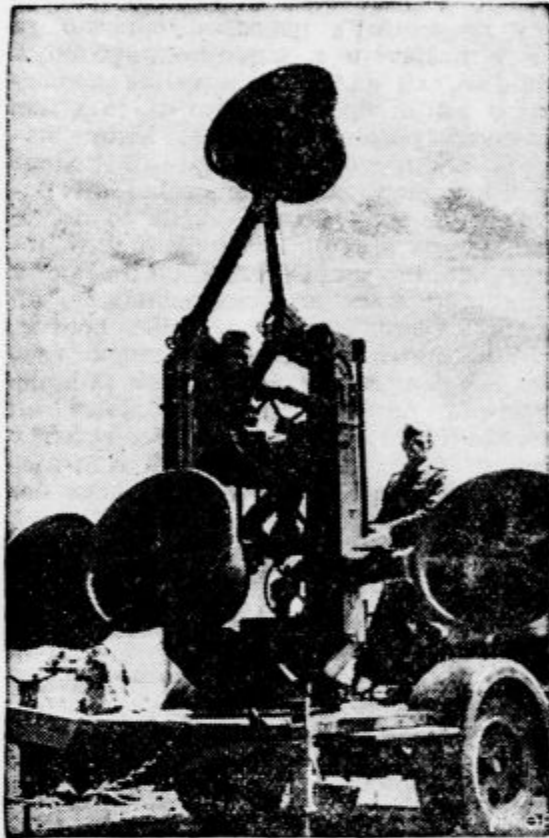
Rjasti madeži na brisačah

V kuhinjskih brisačah so rjasti madeži pogosti. Odpravimo jih z vročim, nerazredčenim citronovim sokom.

Če še ne veš, zdaj izveš:

- da ima Ankara po zadnjem ljudskem štetju 156.000 prebivalcev;
da je francoska vlada svoje določbe o židih raztegnila tudi na protektorat v Maroku;
da je angleški vojni minister Eden v četrtek obiskal Jeruzalem;

Ušesa za letala

Prisluškovalne naprave, ki signalizirajo bližanje sovražnih letal vzdolž belgijske obale

Usoda maršala Urdareana

Iz Bukarešte poročajo, da je rumunska vlada poslala španski vladi zahtevo po izročitvi bivšega rumunskega maršala dvora Urdareana, ki je zapustil Rumunijo v spremstvu odstopiškega kralja Carola.

135 letnica bitke pri Trafalgaru

Ves britanski imperij je te dni proslavil 135. obletnico bitke pri Trafalgaru. Angleški listi so ob tej priložnosti objavili članke o admiralu Nelsonu, v katerih so podčrtavali, da sliči današnja bitka za Veliko Britanijo v mnogih ozirih bitki iz l. 1805.

Kitajska vojska

četrti armade počiva med pohodom

Egiptska pehota

v nímohodu na ulicah Kaira

Peta obletnica Mičurinove smrti

Iz življenja in prakse reformatorja sadjarstva

Prošle dni je minilo pet let, odkar je umrl veliki ruski sadjar, pomolog Ivan V. Mičurin. Ta dan so v Rusiji svečano proslavili, kajti vsa Rusija se zaveda velikega pomena Mičurinovih odkritij zase in za vesoljni človeški rod.

Mičurin je bil v sadjarstvu čudotvorec, ki je povzročil v pomologiji in akrobilogiji pravcato revolucijo. S pomočjo cepjenja, opravevanja, presajanja in umetnega obzavevanja, s posebnimi gnojili je Mičurin iz temeljev spremenil moderno kulturo vrtnarstva in sadjarstva.

Danes imajo v Mičurinsku, prejšnjem Kozlovu, vzorno gospodarstvo na zemljišču, ki obsega 3500 ha zemlje. To je centrala Mičurinove dedščine. V celi Rusiji pa je na stotine selekcijskih postaj, ki delajo po Mičurinovi metodi ter se izpopolnjujejo.

Mičurin ni izšel iz proletarskega pokolenja, marveč iz inteligenčnega sloja. Ni bil niti delavec-samouk, kakor mnogi nepoučeni mislijo. Pohajal je klasično gimnazijo v Rjazanu in je l. 1870 prekinil študij v šestem razredu. Potem je postal v domačem kraju zasebni uradnik ter se je začel kot diletant baviti s sadjarstvom.

kaj manj kakor 2000 kmečkih gospodarstev s sadovnjaki z nad 70.000 drevesi.

Mičurin se je najprvo učil pri svojih sedmih-kmetih. Zanašal se je na njihova izkustva in je na teh temeljih razvil svoje delo. Kmalu so se pokazale koristne strani njegove propagande. Že dolgo pred pojavom revolucije v dneh svetovne vojne je bil v Rusiji in tudi izven nje v svetu znan tambovsko-kmečki pravec sadjereje. In že v začetku našega stoletja je bil Mičurin mož, čigar slava je prekoračila ruske meje.

Mičurin sam se ni nikoli smatral za učenjaka, marveč preprosto za praktičnega gospodarja, kajti čeprav je bil teoretsko dobro podkovan, so temeljile vse rekonstrukcije flore na njegovi intuiciji. O tem je napisal izpoved v knjigi, ki opisuje njegovo življenje ter je izšla v Rusiji l. 1934 ob šestdesetletnici Mičurinovega dela.

ANEKDOTA

Prof. Bernatzik, znani predujnovi dunajski pravoslovec, je trpel nekoč zavoljo trdovratnega kašlja. Njegov zdravnik mu je predpisal mleko oslice. Bernatzik se je uprl tej medicini, toda zdravnik ni popustil.

»To je gotovo zanesljiv pripomoček,« je dejal. »Jaz sam se mnekoč trpel za trdovratnim kašljem in sem si ga odpravil z mlekom oslice.«

»Cujte vi,« mu je ustavil Bernatzik besedo, »to ne dokazuje ničesar. Za vas je bilo pač materno mleko!«

VSAK DAN ENA

»Kakšno cumjo pa držiš ovito okrog prsta?«
»Saj to ni cumja, marveč obleka moje žene, ki jo nesem v čistilnico.«

LEPA ZAROTNICA

Detektivski roman

»Prav za prav sem imel namen, da ne povem živi duši besedice, a Bickerton je že z vašo prijateljico gospodično Barrettovo govoril o tem. Če vas ne dolgočasi, vam torej zaupam vso zgodbo.«

»Ako je zgodba zaupna, mi je rajši ne pripovedujte.«

»Stvar mi sicer ni v posebno čast,« je rekel Peter in se nasmehnil, »toda zanesem se na vaše sočutje. Brazgotina je od okova, ki je bil zame nekoliko pretesen.«

»Od okova!« Karolina je upala, da je dala svojemu glasu primerno zavzet poudarek.

»Kakopak, od okova. Nekaj gospodičen — vsaj mislim si, da so bile mlade — je vdrlo v moje stanovanje; dale so mi usavno pijačo, me spravile sredi noči v oddaljen, samotni kraj in zahtevale od mene visoko odkupnino.«

»To je pa res nezasišano! Menda niste plačali?«

»Ne. Razložil sem jim, da vzlic temu ne bi prišlo do denarja, če bi ga pa vendar dobile, bi jim prinesel samo nesrečo. Nato so mi zavezale oči, me posadile v avto in me odložile ob cestnem jarku, kjer so me našli.«

»Kdo so bila ta dekleta? Celo gospodične jim pravite. Kakšne so bile na pogled?«

»To bi tudi sam rad vedel. Imele so krinke na

obrazih in nosile so moško obleko. Toda spoznal jih bom zanesljivo, posebno eno izmed njih.«

»In kaj mislite potem storiti z njimi?«

»To bom še videl,« je smejel se odvrnil Peter.

»Govoril sem samo s to edino, ki je imela zelo sladak in prijeten glas.«

»Glas človeka rad ukani. Gospa Neilsonova je svoje dni pela kakor angel. Niste mi še povedali, kaj mislite storiti s svojo ugrabiteljico, če jo ujamete.« Karolinin glas je bil menda namenoma bolj kosmat kakor po navadi.

Peter se je spet zasmeljal. »Morda jo vzamem za ženo!« je rekel nato.

»Oh!« Ta kratki, brezpomembni vzklík ji je kar nehote ušel. A že se je spet pokazala na njeni bradi kljubovalna jamica in hitro je dodala: »Kako ste maščevalni!«

»Maščevalen, zakaj pa?«

»Da! Za tak nedolžen zločin kar precej dosmrtno kazen!«

»Nemara imate prav,« je priznal, »posebno, ker imam vzrok, da bi ji bil hvaležen.«

»Kako to?«

»Obvarovala me je, da nisem šel na neki domenek in vtaknil denarja v neko sleparsko podjetje v Hondurasu. Bickerton pravi, da ji dolgujem toliko, kolikor mi je s tem rešila.«

»V Hondurasu, pravite?« je ponovila Karolina, vesela, da more obrniti razgovor drugam. »Saj je tudi meni danes nekdo rekel, naj se udeležim neke reči v Hondurasu, češ da tam pridobivajo zlato, kavčuk in nafto.«

»Tako vam je nekdo rekel? Tu?« je vprašal Peter.

»Da, a zabičal mi je, da ne smem nikomur povedati.«

»Ali je bil nemara Bill Mason?« je vprašal z resnim glasom.

»Seveda, bil je Bill Mason,« je neskrbno odgovorila Karolina. »Toda prosil me je, naj ne povem nikomur.«

»Rad vam verjamem,« je srdito rekel Peter. »Kakor kaže, gre za isto lopovščino.«

Peter ni bil neumen. Pri Billu mu že marsikaj ni bilo pogodu, toda zaradi spomina na stare čase je bil vse izpregledal. To pa je bilo nekaj drugega. Bill je zdaj dobro vedel, da je Honduraška družba sleparsko podjetje, in je vendar izkušal zapeljati to deklo, da bi vtaknilo svoj denar v goljufivo, brezupno stvar, ter ji celo prigovarjal, naj molči!

Nehote je ošinil starega sošolca z vprašujočim, nezaupljivim pogledom. Pri tem je srečal Verine oči.

Vera ga je bila že dolgo opazovala. Peter tega ni slutil, a Vera ves čas njegovega živahnega pomenka s Karolino ni bila odtrgala oči od njega. Zdaj je prestregla nagli, vprašujoči pogled, ki ga je vrgel na brata. Kaj je neki pomenil? Kar prevečkrat je bila že videla, kako so ljudje vprašujoče pogledovali Billa.

A Peter se je bil že spet obrnil h Karolini.

»Torej se vam zdi maščevalno, ako se s svojo ugrabiteljico oženim?« se je vrnil k prvemu predmetu razgovora.

»Seveda se mi zdi. Ali vam mar ne?«

Pri tem vprašanju se je znova pokazala na njeni bradi izdajalska jamica. Peter ni odgovoril; osuplo jo je pogledal in mahoma ga je izpreletelo spoznanje.

Karolina je bila Robin Hood! Robin Hood je moral biti Karolina!

To ga je obšlo kakor razsvetljenje; ne da bi vedel kako in zakaj, mu je bilo hipoma vse jasno. Vzdignil je bil kozarec, vendar ga ni ponesel k ustnicam, ampak ga je spet postavil na mizo. Kar zaščemelo ga je. S čim se je bila izdala? Z glasom? Zdej se ni več čudil, da se mu je zdela tako znana. Ali mar s smehom? Ali s to izdajalsko jamico na bradi? Kje je le imel oči, kje ušesa, da je ni bil že prej spoznal?

»Kaj vam je?« je vprašal hladen, povsem nedolžen glas ob njegovi strani.

»Nič,« je zajekljal. »Ne zamerite, mahoma sem se spomnil važnega pisma, ki ga moram še napisati.«

Izgovor je bil sicer malce neroden, a je zadovoljal.

»Poznam ta občutek,« je rekla Karolina. »Takšna reč časih kar premaga človeka. A z brzojavko jo je po navadi lahko spravili v red.«

»Izvrstna misel,« je zamrmral, »z brzojavko.« Nato je spet obmolknil. Nepričakovano odkritje mu je bilo zadalo sunek, od katerega se ni mogel takoj opomoči. Karolina ni smela opaziti, da je bil odkril njeno skrivnost, za zdaj ji ni smel še ničesar povedati. Ali je bil res na pravi sledi?

O možnosti invazije

Švicarski vojaški strokovnjak o možnostih nemškega vdora v Anglijo po morju ali po zraku

V znanem švicarskem listu »Neue Zürcher Zeitung« razpravlja njegov vojaški strokovnjak o vprašanju, ali je invazija v Anglijo mogoča. Posnemamo glavne misli te izredno zanimive strokovne razprave:

Zunanji opazovalec mora predvsem upoštevati vojna sredstva obeh vojnih strank ter pota, po katerih se nasprotnika skušata drug drugega uničiti, ako naj pravilno zgrabi postavljeno vprašanje. Napadalec v veliki meri diktira branilcu sredstva in pota obrambe, izbere lastnih vojnih sredstev in poti. Zato bo navadno izbiral za svoje operacije takšna sredstva in pota, v katerih se čuti močnejšega od nasprotnika. Zunanje okoliščine so trenutno za napadaleca zelo neugodne: 1. ker se ne more uporabiti svojega najmočnejšega sredstva, kopne vojske, 2. ker mora v glavnem izbrati najtežjo pot napada — pomorsko pot, 3. ker ima branilec prav na tej poti svoje najmočnejše obrambno sredstvo, brodogojce.

Napadalec se v glavnem kažeta dve možnosti: 1. ako uporabi svoje najmočnejše sredstvo proti branilčevemu najslabkšemu, je na dobrem; 2. ako pa branilec uporabi svoje najmočnejše sredstvo z namenom, da angažira napadalečvo najslabkše, je na slabem. Takšna je logika. Med napadne argumentacije proti invaziji pa spada naslednja: Angličani imajo največje brodogojce na svetu, nasproti kateremu bi mogla Nemčija postaviti le omejeno število svojih ladij; zato je izključeno, da bi se Nemci odločili za invazijo po morju. V zvezi s tem se navadno še trdi, da ne bi mogla Nemčija samo po zraku izkrcati svojih čet v Angliji, dokler povsem ne obvlada zračnega prostora. Avtor ne deli niti prvega niti drugega mnenja.

Invazija po morju

Ako se upoštevajo sredstva in možnosti njih uporabe pri obeh vojnih strankah, je treba najprej res ugotoviti premoč angleškega brodogojstva nad nemškim. Napadno pa je mnenje, da bi zato Nemčija ne mogla poskušati predora s svojimi edincami na enem samem, skrbno izbranem mestu, za katerega seveda Angličani v naprej ne morejo vedeti. Njihova mornarica mora biti do udara nujno razpršena in bi bilo zato mogoče, da Nemci dosežejo na enem samem mestu premoč, preden se angleško brodogojstvo tam zbere. Vprašanje zase je seveda potem dovolj nadaljnjih rezerv in pa potrebnega vojnega materiala.

Invazija po zraku

Po številu po nemške letalske sile brez dvoma močnejše od angleških. Za presojo invazijskih možnosti prihajata še posebej v poštev dve moderni sredstvi letalske vojne: padalci in prevazanje čet z letali. Padalci tvorijo elito nemške vojske. Njihovost je višek sodobne borbenosti. Padalec, ko je na tujih tleh, stori vse, kar more, preden se pusti ubiti ali ubiti. Vprašanje je, ali bi mogli biti angleški protiletalski oddelki kos tem vojakom po svoji izvežbanosti, ne glede na to, ali bi mogli biti takoj na mestu. Razen tega pa je delo padalcev predvsem v razbijanju in rušenju vojaško važnih sovražnih objektov. Zato ni rečeno, da bi akcija s padalci ne mogla uspeti, češ da bi ne mogli izvršiti svojih nalog.

Nadaljnja važna naloga padalcev bi bila, skrbeti za izkrcanje čet, ki jih prevazoval letala. Nemčija ima preko 1000 prevoznih letal, katerih vsako sprejme vase najmanj 20 popolnoma oboroženih mož, ki spadajo seveda med elitne čete. Nemci bi torej lahko izkrcali cele bataljone na sovražnih tleh. Seveda pa bi takšna akcija zahtevala ogromno kritje po izvidniških in lovskih letalih ter bombnikih, kar bi izvedbo močno otežilo, ker bi bila izpostavljenost te letalske mase izredno velika. Toda tudi tu je treba opozoriti, da bi za uspeh akcije zadostovalo, ako bi se izkrcanje takšnih čet posrečilo na enem samem mestu. Ni torej nujno potrebno obvladanje vsega zračnega prostora v ta namen. Kakor pri presrečenem vdoru po morju bi nastalo tudi pri vdoru po zraku vprašanje naknadnega dovoza moštev in materiala.

Strateške ugotovitve

Nemška invazija v Angliji je torej mogoča tako po morju kakor v zraku. To pa še ne pomeni, da bodo zato Nemci invazijo gotovo izvedli. Problem uspeha invazije je namreč zelo kompliciran. Predvsem je treba vedeti, da bi v prvem primeru (invazija po morju) Anglija skušala zbrati svoje brodogojce v čim krajšem času na mestu predora. Z letali pa ni mogoče prevazati težkih topov in tankov, ki so za popolni uspeh akcije zelo važni.

Gotovo je, pravi švicarski vojaški strokovnjak na koncu, da bo nemško vrhovno poveljstvo skušalo rešiti oba ta dva problema, preden se odloči za invazijo, kajti Nemci bodo izvedli vpad le tedaj, ako bodo ta dva važna problema rešili in se prepričali, da bo invazija uspešna.

njem mednarodnem razvoju. List piše med drugim:

»Nemški vpliv v Bolgariji se v naraščajočem smislu pojavlja tudi v bolgarski notranji politiki. Pred nekaj dnevi je bil izdan zakon »o zaščiti naroda«, s katerim je vlada ugodila ljudem, ki so ji še pred kratkim zamerjali njeno populističnost do frasnarstva. Z novim zakonom so razpuščene vse mednarodne organizacije, klubi in lože. Zakon pa vsebuje tudi ukrepe proti židom, ki odslej ne bodo mogli biti niti uradniki, niti

novinarji, niti vojniki. Ti ukrepi so tem bolj značilni, ker židovskega vprašanja v Bolgariji prav za prav ni, saj je število Židov neznanost. Vlada hoče očitno z notranjepolitičnimi ukrepi doseči prilagoditev velemlasa osi, da bi si tako obenem zagotovila podporo za nadaljnje zunanjepolitične akcije, ki gredo jasno v smeri proti Egejskemu morju.«

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Preskrba Ljubljane s kurivom

Uvoz drv je zadosten — Nabava velenjskega premoga

Ljubljana, 22. oktobra.

Naraščajoča draginja življenjskih potrebščin je vplivala tudi na porast cen kurivov. Zlasti septembra se je cena drvom naletno dvigala in kazalo je celo, da bo letos Ljubljana v tem pogledu trpela občutno pomanjkanje. Vsakdo, komur so pač dopuščala sredstva, je hotel, da se čim prej in čim ceneje založi z drvi. Toda velika večina mestnega prebivalstva, predvsem socialno šibkejši sloji se niso mogli preskrbeti s kurivom tako izdatno, da bi mogli brezskrbno pričakovati, bližajočo se zimo, tem manj, ker ne vemo, ali bo mila, ali bo morda spet tako ostra kakor je bila lanska.

Statistično je dokazano, da porabi Ljubljana letno svojih 120.000 m³ mehkih in trdih drv. Zato je tem bolj zanimivo dejstvo, da je bilo letos v Ljubljano dosej uvoženih že 118.000 m³ drv. Torej je skrb, da se Ljubljana letos ne bo mogla zadostno založiti z drvi, povsem neutemeljena in poznavalci razmer upravljeno domnevalo, da bo v dohodnem času to dejstvo vplivalo na to, da bo cena drv znatno padla. Glede na to je mestna občina, ki je imela prvotno namero, da v okviru svojega aprovizacijskega urada kupi večjo količino drv in jih postavi na prodaj po nizkih, širšim slojem mestnega prebivalstva zmoglih cenah, svoj načrt opustila, pač na se je odločila, da kupi večjo količino velenjskega premoga, za katerega je znanstveno dokazano, da stane pri nabavni ceni 200 din za 1000 kg 1 kalorija teža premoza nekako 6 par. dočim stane 1 kalorija bukovih drv 1 din.

Pred kratkim je izšla uredba o centrali za kurivo, ki določa v svojem 3. členu, da je treba vse zaloge drv prijaviti te centrali in da ima centrala pravico v primeri potrebe pooblastiti upravno oblast.

da prisilno odkupi vso zalogo drv, ki je večja od 50 m³ dočim se drva, katerih bi njih lastniki centrali ne prijavili, kar zasežejo. Zasežena ali prisilno odkupljena drva bo potem centrala za kurivo razdelila med socialno šibkejšo sloje prebivalstva. Namen uredb je v tem, da bi nekateri ne kupičili prekomerno drv in s tem škodovali druge, ki jim iz smotnih razlogov ni mogoče niti v manjši meri se založiti z drvi, kakor tudi v tem, da se prepreči neuravničen porast cene kurivov, ki bi nujno moral slediti prekomernemu nakupovanju.

Obupanca s proge pod Šmarjetno goro so spoznali

Kranj, 22. oktobra

V ponedeljskem »Jutru« smo poročali, da je železniški čuvaj našel v nedeljo zjutraj na tiru pod Šmarjetno goro truplo neznanega moškega. Neznanka je bil povozil jutranji tovorni vlak kolesa so nesrečnika na trebuhu razpolovila. Komisija, ki se je takoj v nedeljo zjutraj podala na kraj dogodka, je mogla ugotoviti le samomor, ni pa mogla dognati, kdo je pokojnik, ker ni imel pri sebi nikahkih listin.

V ponedeljek popoldne pa se je zgledala na policiji v Kranju starejša ženska, ki je izjavila, da utegne biti neznanec njen 32-letni sin Viktor Cuderman, uslužben v Božičevi tovarni na Primorskem. O nesreči je mati zvedela iz ponedeljskega »Jutra« in je po kratkem opisu takoj spoznala, da je nesrečnik njen sin, ki je bil v soboto odšel z doma in se ni vrnil. Zadnje čase je bil Viktor močno potrt in raztresen. Iz njegovega govorjenja je bilo sklepati, da njegova duševna razpoloženja že dalje časa niso v redu. Obupno dejanje je torej izvršil v duševni zmedenosti.

SPORT

Številke naj govore...

Tabele o stanju prvenstva v nekaterih nižjih razredih

Z več strani nam je bila izražena želja, da bi se razen ligaškim tekmam sem in tja nekoliko bolj posvetili tudi tekmam številnih nižjerazrednih klubov, ki prav tako po svojih najboljših močeh in sposobnostih prispevajo k propagandi za to sportno panogo in prav tako kakor ligaški stremijo za onim velikim skupnam ciljem — da bi kdaj postali prvaki. Zal te želji zaradi pomanjkanja prostora in še drugih okoliščin ne bomo mogli ustreči v obliki, kakor bi jo vsak od teh klubov želel po svojih uspehih in v bodrilo vsem onim, ki se od nedelje do nedelje trudijo zanje, vendar bomo kdaj pa kdaj predstavili naši sportni javnosti te naše nogoletne enajstorice nekako takole, kakor smo storiili danes.

Preteklo nedeljo so bile razen ligaških tekm odigrane — v ljubljanskem okrožju — še naslednje prvenstvene tekme:

V I. razredu: Jadran—Svoboda 5:4 in Korotan—Disk 2:2; v II. razredu Litija—Slavija 1:1 in Vič—Adrija 6:3 ter v gozdnjski skupini: Slovan—Kamnik 4:2, Savica—Mengeš 4:0 in Kovinar—Virtus 2:1.

Po odigranih tekmah do vključno 27. t. m. je stanje prvenstvenih tabel v posameznih razredih naslednje:

LJUBLJANSKI I. RAZRED

Hermes	4	3	1	0	17: 7
Jadran	4	3	1	0	12: 8
Grafika	3	2	0	1	8: 4
Svoboda	4	2	0	2	11:6
Disk	5	0	3	2	11:16
Korotan	4	0	2	2	9:12
Mcste	4	0	1	3	6:12

LJUBLJANSKI II. RAZRED

Litija	4	3	1	0	22: 6
Slavija	4	2	2	0	16: 5
Mladika	4	2	1	1	25: 6
Vič	4	1	0	3	7:32
Adrija	4	0	0	4	6:27

GOZDNJSKA SKUPINA (II. RAZRED)

Savica	5	4	1	0	21: 8
Slovan	4	2	2	0	11: 6
Kovinar	5	2	1	2	10:15
Mengeš	3	1	1	1	7: 8
Virtus	4	1	0	3	7: 9
Ljubelj	3	1	0	2	4: 7
Kamnik	4	0	1	3	9:16

TRBOVELJSKA SKUPINA (II. RAZRED)

Svoboda (Zagorje)	3	3	0	0	27: 3
Retje	3	2	0	1	9:16
Trbovlje	3	1	0	2	12:16
Dasko	3	0	0	3	2:15

Prvenstvene tabele o stanju juniorskega prvenstva v Ljubljani bomo objavili pozneje, ko se bo spet nadaljevalo to tekmovanje — po končanem reprezentančnih nastopih proti Mariboru in Zagrebu.

Še ena tabela — ki pa ni točna

Ker smo že pri številkah in točkah, priključujemo gorajm tabelam še eno, prav zanimivo, ki pa je žal samo fiktivna. Se-

Jean Borotra pripoveduje...

... kako misli iz mladih Francozov narediti prave sportnike

(Iz članka g. Roberta Vauchera v »La Gazette de Lausanne«)

Jean Borotra si ne dela utvar o obsegu dela, ki si ga je naložil; v vzpodbudi in zadostneje pa sta mu pri tem pripravljeno in želja vseh povsod, da bi koristno sedelovali in služili.

Množice pasivnih gledalcev, nam je dejal

stavil jo je namreč eden simpatizerjev SK Ljubljane — vsekakor še pred njenim nedeljskim nastopom v Mariboru, kjer je, kakor znano, pustila dragoceno točko — in poskušal v njej pokazati, da bo nazadnje vendarle enajstorica SK Ljubljane ona, ki bo zastopala slovenski nogomet v državnih ligi v borbah z najboljšimi hrvaškimi in srbskimi klubi.

Ta prijatelj SK Ljubljane napoveduje o poteku spomladanskega dela tekmovanja in o koncu prve sezone v slovenski ligi približno naslednje:

Amater ima jeseni 11 točk ter jih bo do konca nabral še 6 (po 2 proti Kranju, Maršu in Olimpiu) ter jih imel na koncu 17 ter 2 njimi zasedel III. mesto.

Bratstvo ima 4... dobi 6 (po 2 proti Amaterju in Kranju) ter po 1 proti Mariboru in Zeleznčarju, torej skupno 10 in VII. mesto.

Kranj ima 9... dobi 6 (po 2 proti Mariboru, Maršu in Olimpiu), torej skupno 15 in IV. mesto.

Ljubljana ima 10... dobi 12 (po 2 pri vseh ostalih razen pri Zeleznčarju), torej skupno 22 in I. mesto.

Maribor ima 5... dobi 6 (po 2 proti Amaterju in Olimpiu) ter po 1 proti Bratstvu in Zeleznčarju, torej skupno 11 in VI. mesto.

Mars ima 6... dobi 6 (po 2 proti Bratstvu, Mariboru in Olimpiu), torej skupno 12 in V. mesto.

Olimp ima 2... dobi 2 (proti Bratstvu), skupno torej 4 in VIII. mesto.

Zelezničar ima 9... dobi 12 (po 2 proti Amaterju, Kranju, Ljubljani, Maršu in Olimpiu) ter po 1 proti Bratstvu in Mariboru, torej skupno 21 točk in II. mesto.

Ze pretokla nedelja je pokazala, da so računali na papirju seveda precej drugačni kakor pa obratni na zelenem polju, ne glede na to, da so tudi v gornjih računih tega pristajala naše belo-zelene enajstorice močne še mnoge drugačne kombinacije. Te pa prepuščamo za zdaj simpatizerjem ostalih sedmih klubov!

Strelci v slovenski ligi

V pregledu o najbolj uspešnih strelcih v desetaj odigranih tekmah za slovensko ligo, ki smo ga objavili sredi preteklega tedna, so po odigranem VIII. kolu nastopile nekatere spremembe. Preteklo nedeljo so vratarji ligaških enajstoric 17-krat pobrali žogo iz mreže, tako da se je število dosej zabitih golov povisalo na 143. Tabela najboljših strelcev se je zanimivo spreminjala na vrhu, zaradi česar jo objavljamo tudi v podrobnosti, v celoti pa bo prišla na dan prihodnji enkrat.

Vodilno skupino strelcev tvorijo zdaj trije z enakim številom zgoditkov, in sicer:

- po 9 golov: Lah (Ljubljana), Kos (Amater) in Zigon (Mars),
- po 6 golov: Turk, Pocaž (Zelezničar), Ogrizek, Starc (Maribor) in Gosak (Amater),
- po 5 golov: Božič (Kranj), itd.

dina sama zgradila po vseh naših krajih. Elan in svobodno navdušenje naj nas vodi na igrišča in tekališča, kjer bomo ojačili svoja telesa in tako laže koristili svojemu narodu.

Pri sportnem udejstvovanju se človek pokaže v vsej svoji pravi naravi, tam ne more goljufati, napake in čednosti se pokažejo v polni luči. Tam vzgojitelj laže popravlja, vzpodbuja in navdušuje. Na igriščih najlaže vcepimo otrokom veselje do napore, do vztrajne in poštene borbe, ga naučimo poslušnosti in združujemo osebnosti otrok v skupine, katerih duh postane pripravljen tudi na žrtve. Na igriščih spreminjamo otroke v može, v veselju pa tudi v trpljenju, če je to potrebno.

V dosegu tega smotra: poleg vsake šole — igrišče; v vsako šolo — telesna vzgoja. Nočemo več profesorjev teledabde stare šole, ki so učili skupinske vaje, izvajane kakor pri strojih, temveč telesno in sportno vzgojo na prostem, ki izpopolnjuje telo in popravlja telesne hibe otrok. Otroci mora videti vzor, kateremu se skuša približati, pri tem pa morajo biti ure telesne vzgoje ure veselja in razvedrila.

V življenju je predstava o kakšni stvari mnogokrat več vredna kakor stvar sama, je nadaljeval Borotra. Učitelji in učiteljice francoskih šol morajo postati kovači novih ljudi. Pomagali jim bomo pri tem. Prosili bomo naše najboljšje profesorje, naj vodijo svoje učence na sportne prostore in igrišča. Naj mladina vidi v svojih učiteljih vzore popolnih mož, starejših bratov, ki jih občudujemo in posnemamo. Prepadi, ki je zija med znanstveno in telesno vzgojo, mora izginiti. Telesna vzgoja otrok pa naj bo za vsakogar samo začetek, ki ga nadaljuje v sportu.

Sport je šola borbe; čim hušja je borba, tem bolj je zanimiva in strastna. Urniki naših šol bodo močno spremenjeni; telesna in sportna vzgoja morata dobiti svoje mesto. Razumost telesno odpornost in značajnost: to bodi trojni smoter, ki ga morajo naši vzgojitelji imeti stalno pred očmi. Nikakor ne mislimo, naj mišica prevlada razum, potrebna je zveza, harmonija. Čim dobimo zadostno število vzgojiteljev in igrišč, bomo uvedli na osnovnih šolah po 10 ur, na srednjih pa po 9 ur tedensko za vaje na prostem: telesno vzgojo, izlete, petje, telesna dela itd.

V Clermontu Ferrandu smo že začeli formirati vzgojitelje po posebni francoski narodni metodi, ki izvira deloma iz Hebertovega, deloma pa iz švedskega sistema; tudi o metodah se nočemo več pripraviti, one tako sledijo novemu razvoju. Nacionalna francoska metoda bo sprjela od prej imenovanih dveh, kar imata najboljšega in priključila francoskemu značaju.

V Franciji je 145.000 učiteljev in 4000 učencev na učiteljskih, vse te moramo najhitreje usposobiti za nove naloge. 850 profesorjev telesne vzgoje bo poučevalo vadelje v to svrhu. Predvsem potrebujemo igrišča. Nočemo več preka v zaprtih prostorih ali po šolskih dvoriščih, če se sportni prostori v bližini. Ti prostori in mestna igrišča so pogosto slabo izrabljena; dali jih bomo na razpolago šolam, obenem pa bomo ustanovili nove, tja do zadnje in najmanjše vasi. Potrebujeemo 50.000 šolskih igrišč in upamo lahko da jih bomo kmalu dobili, kajti država je pripravljena kriti 80 odstotkov stroškov za njihovo ureditev.

Člani društva »Compagnons de France« so že na delu ko je otvoril nov sportni prostor v majhni vasi v Allieru je maršal Petain naslovil mladini naslednje besede: »Gojite predvsem duh skupnosti, ta nam bo pomagal v borbi zoper pretirani individualizem, ki nam je storil mnogo zla.

Disciplina mora biti svobodno sprejeta, je poudaril Jean Borotra. Poseben odbor iz moži, ki iz lastnih izkušenj poznajo vprašanje, proučuje stanje amaterstva in pripravlja njegovo uvedbo v vse sporte. V mestih se klubi ne bodo več lovili za slavniimi sportniki in privrženci, učili bomo potrebno enotnost in avtoriteto. Preosvajamo sport in mu dajmo duh, ki ga je prevečeval v dobi naših prednikov, predno so se ga polastili izkorisčevalci. Gojimo zlasti atletiko, ki je podlaga vsega sporta, je zaključil Jean Borotra.

Poznamo Jena Borotra, kar poizkusi, mu uspe!

Kako je bilo na biljardih v Zagrebu

Kakor smo že včeraj na kratko zabeležili med brzojavkami, so izbrani ljubljanski biljardisti v soboto in nedeljo odigrali dve medmestni tekmi z zagrebškimi mojstri v tej sportni panogi. Izid je bil precej drugačen, kakor se je splošno pričakovalo, ker so Ljubljancem pokazali lep napredek na velikem biljardu in odigrali tamkaj dvojbo z Zagrebom neodločeno 4:4, na majhnem pa, kjer so jih smatrali za fave rite, precej občutno izgubili z 1:4.

Na velikem biljardu sta Ljubljani pri borila 4 točke mr. Eisenbart, ki je dvakrat zmagal nad Medakovcem s povprečkom 4:25 odnose 3:12, ter Orehek, ki je zabeležil dve zmagi nad Beckom s povprečkom 3:50 odnose 3:39. Sevnik in Šivic sta ostala brez točke.

Na majhnem biljardu je častno točko za Ljubljano prabil Orehek, ki je zelo prepričevalno zmagal nad Medakovcem s 500:207 in povprečkom 20 ter najboljšo serijo 61. Ostali trije ljubljanski igralci so bili zelo nesigurni, kar je razvidno že iz tega, da je Zagreb v tem dvojboju v celoti dosegel 2207 poenov, Ljubljana pa samo 1868.

Ljubljanska kolesarska podzveza (Službeno). Redna seja LKP bo drveni ob 19. v kavarni Vospersnik, Stari trg 34. Zaradi izredne važnosti se vsi gg. odborniki pozivajo, da pridejo točno in sigurno! Tajnik.

Ilustrovane sportske novosti št. 49 do izide. Vsebina: Prvi poraz splitskega Hajduka v letošnjem prvenstvu. — Boško Simonović ne bo več savezni kapetan. — Kam bodo šli izključni Jugovi igralci? — Novosti pred smučarsko sezono. (Zimskosportna korespondenca iz ZSSJ v Ljubljani, o kateri pri naših še ne vemo, da je začela izhajati). — Drugi dokaz, da se kolesarji še ne bodo kmalu pomirili. — Spomladni bodo zidali olimpijski stadion v Beogradu. — Turneja teniških igralcev po hrvaški pokrajini je imela velik propagandni uspeh, sportnega pa ne. Besede trenerja ljubljanske Ilirije Köstnerja o našem plavanju in plavalcih. itd. Vsem je še razen drobšč iz vseh sportnih panog. Posamezne številke so po 1 din.

BELEŽKE

Finančni minister o našem notranjem posejilu

Finančni minister dr. Juraj Šutej se je na povratku iz Sarajeva ustavil v Kraljevu, odkoder se je potem odpravil v Žižo, slovito pravoslavno cerkveno središče. Obiskal je tam znanega škofa dr. Nikolaja Velimiroviča, s katerim je ostal, kakor beležijo listi, v dolgem razgovoru. Po povratku iz Žiže je v Kraljevu sprejel novinarje in jim v nevezanem razgovoru sporočil, da je sedaj glavna skrb vlade veliko notranje posejilo za melioracijski in druga produktivna javna dela. Vlada izdeluje načrt za največje osem milijardnega notranjega posejila. Velik del tega ogromnega posejila bo namenjen za javna dela v pasivnih pokrajinah, kjer bo na ta način prebivalstvo prejelo mezdne za svoje delo nemalo dosežanih podpor z brezplačno korozi. V gradbenem ministertvu izdelujejo širokometne melioracijske načrte, ki bodo dali ljudstvu na desetisoče hektarov nove plodne zemlje.

Klic po srbski slogi

Bivši minister v vladi dr. Milana Stojadinovića Voja Djordjević je prišel izdati dobro urejavan tednik »Zemlja«, namenjen srbskim kmetom združnikom. List so zavezna pa zbratje Srbov in trdi, da je našel sporazum od 26. avgusta lanskega leta srbski narod nepripravljen. Sprejel ga je sicer kot veliko olajšanje, vzbudil pa je v njem občutek potrebe po reorganizaciji srbskega političnega življenja, do katere bi že davno prišlo, če ne bi izbruhnila druga svetovna vojna. Srbski narod občuti potrebo, da složen nastopa kot partner sporazuma s Hrvači, ki so združeni v vrstah Hrvatske seljačke stranke.

Propagiranje srbske fronte v banovini Hrvatski

Bivši narodni poslanec JRZ Dušan Bugunović je prišel izdati v Zagrebu tednik »Srbsko ognjišče«, ki propoveduje združitev vseh Srbov v banovini Hrvatski v srbsko fronto. Taka fronta naj bi bila nosilec duhovnega in političnega edinstva Srbov ter bi pozneje pripomogla tudi k ustanovitvi srbske fronte v Srbiji sami. Bugunović misli, da je sedaj zadnji čas za združitev Srbov, ki so danes politično povsem razcepljeni in brez pravega narodnega vodstva. Srbi v banovini Hrvatski so brez svoje politične, gospodarske in kulturne organizacije in igrajo zato mnogo bolj podrejeno vlogo, kakor bi jim pripadalo po njihovem številu in pomenu v vseh panogah javnega življenja v banovini Hrvatski.

Prispevek k zgodovini današnjih usodnih časov

Med duhovnim svetnikom g. Janezom Kalanom, ki ga naši javnosti ni treba šele predstaviti, in našim sotrudnikom »XY« se je poslednje dni razvila vesela polemika, ki je v teh težkih časih marsikomu nudila prijetno zabavo. Kako dolgo bo sedaj g. Kalan srane lizale ne vemo, vsekakor pa so podobni dvojboji za gledalce, odnosno čitatelje tem prijetnejši, čim krepkejši, a tudi čim krajši so.

Naš sotrudnik je polemiko iz g. Kalanom imenoval »veselo žalbo vojno«. Gotovo iz-

jave in argumenti g. Kalana čisto niso za resno razpravljanje. Toda na eno stran je pa vendarle treba opozoriti, ne toliko radi g. duhovnega svetnika kolikor radi lista, v katerem so njegove izjave izšle in ki je glasilo važne politične organizacije. Danes, ko se toliko govori o potrebi sodelovanja vseh pozitivnih političnih sil in o dožinjnosti medsebojnega spoštovanja, je gotovo značilno, da se v glavnem glasilu slovenske JRZ še sama misel občenja z naprednjaki označuje za tako gorostasno, da se da opravičiti samo s svetopisemskim vzgledom Jezusa, ki je zaradi dobre stvari občeval z grešniki in s cestničarji večerjal. Gospod Kalan in njegovi somišljeniki gledajo na naprednjaka kot na grešnike in cestničarje in razgovor z njimi se da voditi samo s stališča »dobrega pastirja«, ki išče in skuša rešiti »izgubljeno ovco«... Tu se razkriva ona nesrečna neiskrena miselnost, ki je v našem javnem življenju povzročila že toliko zla. Ravno tako beleži »Slovenec« zaključno misel g. duhovnega svetnika, da se »z liberalci ni mogoče pobotati, kajti ob prvi priliki bi nas ukani in pohodili. Liberalci so namreč po objavi g. Kalana v »Slovenec« gnolba, ki se ne da ozdraviti. Pri njih ni nepremagljivega temelja vere in morale za nje velja najvišji princip »kakor kaže, kakor nese« in vse je odvisno od konjunktura...

Vse te gorostasnosti so znamenje mlensnosti, ki jo sicer dobro poz

Dobro obrit — dobre volje!

Brilje siho? Vzemite enkrat res dobro britveco: **ROTBART EKSTRA TENKO** - kot las fi-
no, oštro gibka, to je brilje!

ROTBART EKSTRA TENKO
10 kom. Din 15.-

Vorajte se patvorbi!

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—

- Službo dobi**
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din
- Urarski pomočnik**
samostojen, popolnoma več v stroju s kompletnim orodjem se sprejme. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vesten urare.« 28439-1
- Spreten, izurjen in zanesljiv pek**
za pečenje oblatov (Waffelbäcker) za krožni nastop. Ponudbe pod »Carusele na ogl. odd. Jutra.« 28895-1
- Kolarskega pomočnika**
mlajšega, boljše moč, sprejme takoj Logonder Jože, Zabrca, p. Škofja Loka. 28893-1
- Postrežnico**
pridno in pošteno, od prido 10. ure popoldne do 3. ure popoldne iščem. Bleiweisova 48, pritižje, desno. 28900-1
- Siviljsko pomočnico**
sprejme takoj! Atelej Bazanella, Gajeva ul. 2. Istotam se sprejme delico, 14-16 let staro, za raznašalko. 28896-1
- Rezbar ali strugar**
za lesene spominske izdelke se sprejme takoj v stalno službo. Zasl. Jaslič v Vavpetič, Celovška c. 69. 28908-1
- Krojača**
veščega vseh del na domu sprejmem. Javiti se od 13. do 14. pop. v Levstikovi ulici 18. 28871-1
- Čevljarskega pomočnika**
za boljše dela sprejmem. Brajkovič Metod, Igriška ul. 14, Ljubljana 28885-1
- Frizerka**
simpatična, stara od 20. do 26. let, samo dobra moč, ki jo ev. tudi poročim, dobi takoj službo. Ponudbi priložiti sliko, ki jo vrnem. Naslov v vseh posl. Jutra. 28880-1

SEZNAM

izrebranih števil LOTERIJE prostovoljne gasilske čete v št. Vidu nad Ljubljano, katera se je vršila 20. X. 1940.

Glavni dobitki:

Štev. srečke: 4482 šivalni stroj, 141 šivalni stroj, 3581 moško kolo, 4381 žensko kolo, 2188 moško kolo, 4575 jedilni servis, 4768 2 prešiti odeli, 136 garn. sobnih preprog, 4510 vreča moke 85 kg.

200 praktičnih dobitkov pa so zadele sledeče številke:

40	78	97	110	114	157	180	201	220	264	350	422
433	467	476	561	570	578	622	632	655	697	710	746
758	795	813	821	842	887	1009	1039	1090	1119	1286	1319
1354	1356	1359	1385	1414	1426	1428	1432	1456	1543	1569	1631
1666	1741	1712	1778	1784	1798	1802	1833	1845	1856	1945	2000
2001	2032	2034	2050	2059	2081	2105	2129	2222	2288	2322	2356
2363	2381	2452	2491	2520	2534	2575	2576	2591	2603	2651	2717
2722	2729	2870	2898	2934	2975	3012	3028	3046	3055	3086	3096
3115	3146	3188	3205	3212	3228	3255	3256	3284	3307	3366	3393
3455	3466	3480	3495	3522	3550	3553	3605	3687	3689	3711	3774
3779	3859	3846	3848	3947	3949	3963	4006	4009	4019	4044	4074
4107	4112	4165	4166	4194	4208	4220	4306	4370	4434	4480	4512
4529	4552	4593	4632	4693	4763	4767	4841	4897	4928	4945	4973
4982	4985	5076	5104	5136	5156	5195	5397	5429	5502	5683	5708
5716	5732	5796	5833	5880	5919	6000	6012	6017	6023	6024	6025
6036	6047	6056	6104	6258	6351	6393	6433	6436	6534	6534	6593
6641	6645	6659	6697	6803	6831	6856	6857	6943			

Dobitke je dvigniti vsak dan od 6. do 7. ure zvečer ter v nedeljo od 8. do 11. ure popoldne v gasilnem domu. Dobitki, ki se ne dvignejo do 10. novembra 1940. zapadejo v last četi.

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega nad vse ljubljenega očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Gajšek Vincenca
viš. sodnega oficijala v pok.

predragega kropil in spremljali na njegovi zadnji poti ter mu pokrili grob s cvetjem, izrekamo našo najtoplejšo zahvalo.

Celje, 21. oktobra 1940.

Zalujoči ostali.

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Cvetličarska žica
je zopet v zalogi v železni Fr. STUPICA, Ljubljana, Gosposvetska c. 1. 28535-6

Gnoj
naprodaj. Vprašati Streliška 26. 28882-6

Terezija Krušič roj. Novak
soproga zvonarskega mojstra v pok.

Pogreb nepozabne pokojnice bo danes ob 4. z Zal, kapela sv. Jakoba k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 23. oktobra 1940.

Globoko zalujoči ostali

Ivana Mencinger roj. Kuerich
vdova po livarskem mojstru

danes, dne 21. oktobra 1940 v 81. letu starosti, po dolgi mučni boleznini mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 23. oktobra popoldne ob pol 4. uri.

Boh. Bistrica, 21. oktobra 1940.

Tilka por. Schoch, Rozika por. Avšič, hčerke; Maks Avšič, zet; Viktorija, Majda, vnukinje.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Sreda, 23.: zaprto.
Četrtek, 24.: Cyrano de Bergerac. Red C.

Službe išče
vsaka beseda 50 par, za dajanje naslovov 5 Din najmanjši znesek 15 Din

Hotelski sluga
pripraven, govoreč slovensko, srbsko, nemško, holandsko, vesten in pošten človek, ki opravlja tudi druga hišna dela, išče službo v katerikoli podjetju. Ponudbe pod šifro »Hišna delavna ogl. odd. Jutra.« 28842-2

Absolventka
drž. dvorazredne trgov. šole s znanjem nemščine ter prakso v domačem podjetju, želi radi družinskih razmer prenesti službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Marijiva absolutka.« 28834-2

Sofer
Zagreban, toda že dve leti v Sloveniji, govoreč dobro slovensko, zdrav, tessen, priden, nekaznovan, išče službo. Vozil vsa motorna vozila, benzinska ali Diesel. Naslov Perič Stjepan, pri Gebtar, Črnomelj. 28902-2

Frizerka
spesobne trajne, vodne, železne ondulacije, manikiranja in barvanja, išče samo stalno mesto v centru. Nastop takoj ali po dogovoru. Cerj. ponudbe prosim pod štev. 22. na ogl. odd. 28886-2

Delikatese
izučena prodajalka išče nameščenje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delikatese.« 28851-2

Trgovski pomočnik
mlajši, vojašine prost, s prakso v veletrgovni speccerije in deliznih pridelkov, želi mesto pomočnika, event. tudi skladiščnika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jamčime.« 28881-2

Izprašan kurjač
išče službo kurjača ali za nočnega čuvaja. Neoporečen in več več jezikov. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kurjač.« 28894-2

Vajenci (ke)
16 letni fant
bi se rad izučil za mehanika ali ključavničarja. Böschel Johan, Brezovca 2, p. Nemška Loka pri Kočevju. 28850-41

Učenca
za krojaško obrt sprejmem. Franjo Miklavž, krojač, Cojzova 9, Ljubljana. 28890-44

Kolarskega vajenca
sprejme takoj po dogovoru z vsjo oskrbo v hiši Kristian Ivan, kolar, Slovenj Gradec. 28876-44

Vajenc ali vajenka
za trgovino z mešanim blagom na delu se takoj sprejme. Oni, ki so se že v kakih trgovini učili, imajo prednost. Ponudbe pod vse v hiše na upravništvo Jutra, podružnica Maribor. 28929-44

Kupim
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Kupim
2 majhna braka za pogon zajcev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brak.« 28858-7

Doge iz
kostonjevega lesa za sodčke od 20 do 25 litrov, suhe, kupim večjo množico. Cenj. ponudbe z naznačbo najnižje cene na ogl. odd. Jutra pod »Doge.« 28833-7

Otroški voziček
globek, se dobro hrani, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Voziček.« 28925-7

Zasluzek
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Vsako prepisovanje
na stroj prevzamem na dom. Naslov pustiti v ogl. odd. Jutra. 28868-3

Pouk
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Priklipni voz
za tovorni avto, z nosilnostjo 3 do 250 ton. Kupim. Ponudbe pod »Priklipni na ogl. odd. Jutra.« 28373-4

Pahistvo
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Kompletno baročno jedilnico
prodam. Oglezda se pri tv. Ivan Mathian, Tyrševa 12. 28911-6

Kapital
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Posojila
dajemo našim članom in varčevalcem Ugodni pogoj Vloge obratujemo po 5 odstotkov. Vsi varčevalci brezplačno zavarovani Zadruga »Moč Dom.« Ljubljana, Dvor Žakovs 8. Išče moč poverjenike 199

Zelesna peč
za velike prostore ugodno naprodaj. Oglezda se pri tv. Ivan Mathian, Tyrševa 12. 28911-6

Manjša Zelesna blagajna
poceni naprodaj. Oglezda se pri tv. Ivan Mathian, Tyrševa 12. 28912-6

Razprodaja
150 narov novih damskih čevljev, razprodam na drobno. Cene stare, nizke. Zelo ugodna prilika. Vsa od 15. do 18. ure. Samo par dni. Albin Turk, Ljubljana, Vidov. danska c. 3. 28927-6

Samostojna gospa
prosi gospoda malega posojila za povečanje obrata. Ponudbe pod šifro »Dobitek.« na ogl. odd. Jutra. 28919-16

Lokali
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Lep in velik mesarski lokal
dobro vpejan na prometnem kraju se odda. Ljubljana, Tržaška c. 28899-19

Mlekarna
in trgovca z južnim sadjem v centru, z vsem inventarjem in zalogo se prod. Naslov se izve v vseh posl. Jutra. 28926-19

Trgovina modnega blaga
se takoj prod. radi družinskih razmer. Centrom večjega mesta. Ponudbe podružnico Jutra Maribor pod »Zelo ugodno.« 28921-19

Realiteta
zavod za nakup in prodajo nepremičnin je sa dom. v Ljubljani. Prešernova 54-1. Telefon 228-20 44-20

Parcela
naprodaj v Šiški med reziro in staro mitnico in sa Kočevjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Nizk. ceras.«

Parcelo
po možnosti v centru za tri do petnadstropno poslopje, kupim takoj za gotovino. Ponudbe pod »Dobro plačilo.« na ogl. odd. Jutra. 28922-20

Zemljišče
v izmeri 2841 kv. m. v Zalogu, blizu postaje se prod. Informacije Za-log 112. 28868-20

Blizu Celja
kupim vtečjo hišo s posestvom in vodno močjo ali se udeležim pri industriji s kapitalom. Natančne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »369.«

Parcela
3500 kv. m. na Ježici se poceni prod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurno.« 28909-20

Oblačila
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Krzneno jopico
za manjšo postavno prodam. Ljubljana, Bleiweisova cesta 48, pritižje, desno. 28899-13

Potniki
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Dober provizijski zaslužek
Iščemo krajevne zastopnike za celo Jugoslavijo. Informacije dajete osebo, firma »Svetla« reklamni aparati, Mayer - Režnik, št. Vid nad Ljubljano, Trata. 28870-5

Samo prazno sobo
prazno ali opremljeno, vhod s stopnicami, po možnosti s kopalnico. Ponudbe za takoj ali s 1. novembrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soba.« 28907-23a

Izgubljen
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Rujavo aktovko z Leica filmi
sem izgubil na poti od Hradskega vasi proti prelazu na Dolenjski cesti. Odda naj se proti nagradi din 100. Družstvo, ul. 5, Ljublj. Moste. 28896-28

Sostanovalko
išče mlada uradnica. Naslov v vseh posl. Jutra. 28903-23

Sadje
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Kupim
jabolka, najboljši vrst, zdrava, ki se obdrže čez zimo. Potrebujem jih 600 do 800 kg. Ponudbe z naznačbo vrst in najnižje cene nasloviti na ogl. odd. Jutra pod »Jabolka.« 28839-34

Pridelki
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Sveža jajca
vedno dobavljiva v elektrovinu jaja Maska Fritzhand, Ptujski, Zrinjsko-Frankopanska cesta 19. Zahtevajte cenik. 28874-33

Zelesna peč
za velike prostore ugodno naprodaj. Oglezda se pri tv. Ivan Mathian, Tyrševa 12. 28911-6

Manjša Zelesna blagajna
poceni naprodaj. Oglezda se pri tv. Ivan Mathian, Tyrševa 12. 28912-6

Razprodaja
150 narov novih damskih čevljev, razprodam na drobno. Cene stare, nizke. Zelo ugodna prilika. Vsa od 15. do 18. ure. Samo par dni. Albin Turk, Ljubljana, Vidov. danska c. 3. 28927-6

Samostojna gospa
prosi gospoda malega posojila za povečanje obrata. Ponudbe pod šifro »Dobitek.« na ogl. odd. Jutra. 28919-16

Lokali
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Lep in velik mesarski lokal
dobro vpejan na prometnem kraju se odda. Ljubljana, Tržaška c. 28899-19

Mlekarna
in trgovca z južnim sadjem v centru, z vsem inventarjem in zalogo se prod. Naslov se izve v vseh posl. Jutra. 28926-19

Trgovina modnega blaga
se takoj prod. radi družinskih razmer. Centrom večjega mesta. Ponudbe podružnico Jutra Maribor pod »Zelo ugodno.« 28921-19

Realiteta
zavod za nakup in prodajo nepremičnin je sa dom. v Ljubljani. Prešernova 54-1. Telefon 228-20 44-20

Parcela
naprodaj v Šiški med reziro in staro mitnico in sa Kočevjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Nizk. ceras.«

Parcelo
po možnosti v centru za tri do petnadstropno poslopje, kupim takoj za gotovino. Ponudbe pod »Dobro plačilo.« na ogl. odd. Jutra. 28922-20

Zemljišče
v izmeri 2841 kv. m. v Zalogu, blizu postaje se prod. Informacije Za-log 112. 28868-20

Blizu Celja
kupim vtečjo hišo s posestvom in vodno močjo ali se udeležim pri industriji s kapitalom. Natančne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »369.«

Parcela
3500 kv. m. na Ježici se poceni prod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurno.« 28909-20

Oblačila
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Krzneno jopico
za manjšo postavno prodam. Ljubljana, Bleiweisova cesta 48, pritižje, desno. 28899-13

Potniki
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Dober provizijski zaslužek
Iščemo krajevne zastopnike za celo Jugoslavijo. Informacije dajete osebo, firma »Svetla« reklamni aparati, Mayer - Režnik, št. Vid nad Ljubljano, Trata. 28870-5

Samo prazno sobo
prazno ali opremljeno, vhod s stopnicami, po možnosti s kopalnico. Ponudbe za takoj ali s 1. novembrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soba.« 28907-23a

Izgubljen
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Rujavo aktovko z Leica filmi
sem izgubil na poti od Hradskega vasi proti prelazu na Dolenjski cesti. Odda naj se proti nagradi din 100. Družstvo, ul. 5, Ljublj. Moste. 28896-28

Sostanovalko
išče mlada uradnica. Naslov v vseh posl. Jutra. 28903-23

Sadje
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Kupim
jabolka, najboljši vrst, zdrava, ki se obdrže čez zimo. Potrebujem jih 600 do 800 kg. Ponudbe z naznačbo vrst in najnižje cene nasloviti na ogl. odd. Jutra pod »Jabolka.« 28839-34

Pridelki
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Sveža jajca
vedno dobavljiva v elektrovinu jaja Maska Fritzhand, Ptujski, Zrinjsko-Frankopanska cesta 19. Zahtevajte cenik. 28874-33

Zelesna peč
za velike prostore ugodno naprodaj. Oglezda se pri tv. Ivan Mathian, Tyrševa 12. 28911-6

Manjša Zelesna blagajna
poceni naprodaj. Oglezda se pri tv. Ivan Mathian, Tyrševa 12. 28912-6

Razprodaja
150 narov novih damskih čevljev, razprodam na drobno. Cene stare, nizke. Zelo ugodna prilika. Vsa od 15. do 18. ure. Samo par dni. Albin Turk, Ljubljana, Vidov. danska c. 3. 28927-6

Samostojna gospa
prosi gospoda malega posojila za povečanje obrata. Ponudbe pod šifro »Dobitek.« na ogl. odd. Jutra. 28919-16

Lokali
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Lep in velik mesarski lokal
dobro vpejan na prometnem kraju se odda. Ljubljana, Tržaška c. 28899-19

Mlekarna
in trgovca z južnim sadjem v centru, z vsem inventarjem in zalogo se prod. Naslov se izve v vseh posl. Jutra. 28926-19

Trgovina modnega blaga
se takoj prod. radi družinskih razmer. Centrom večjega mesta. Ponudbe podružnico Jutra Maribor pod »Zelo ugodno.« 28921-19

Realiteta
zavod za nakup in prodajo nepremičnin je sa dom. v Ljubljani. Prešernova 54-1. Telefon 228-20 44-20

Parcela
naprodaj v Šiški med reziro in staro mitnico in sa Kočevjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Nizk. ceras.«

Parcelo
po možnosti v centru za tri do petnadstropno poslopje, kupim takoj za gotovino. Ponudbe pod »Dobro plačilo.« na ogl. odd. Jutra. 28922-20

Zemljišče
v izmeri 2841 kv. m. v Zalogu, blizu postaje se prod. Informacije Za-log 112. 28868-20

Blizu Celja
kupim vtečjo hišo s posestvom in vodno močjo ali se udeležim pri industriji s kapitalom. Natančne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »369.«

Parcela
3500 kv. m. na Ježici se poceni prod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurno.« 28909-20

Oblačila
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Krzneno jopico
za manjšo postavno prodam. Ljubljana, Bleiweisova cesta 48, pritižje, desno. 28899-13

Potniki
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Dober provizijski zaslužek
Iščemo krajevne zastopnike za celo Jugoslavijo. Informacije dajete osebo, firma »Svetla« reklamni aparati, Mayer - Režnik, št. Vid nad Ljubljano, Trata. 28870-5

Samo prazno sobo
prazno ali opremljeno, vhod s stopnicami, po možnosti s kopalnico. Ponudbe za takoj ali s 1. novembrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soba.« 28907-23a

Izgubljen
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Rujavo aktovko z Leica filmi
sem izgubil na poti od Hradskega vasi proti prelazu na Dolenjski cesti. Odda naj se proti nagradi din 100. Družstvo, ul. 5, Ljublj. Moste. 28896-28

Sostanovalko
išče mlada uradnica. Naslov v vseh posl. Jutra. 28903-23

Sadje
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Kupim
jabolka, najboljši vrst, zdrava, ki se obdrže čez zimo. Potrebujem jih 600 do 800 kg. Ponudbe z naznačbo vrst in najnižje cene nasloviti na ogl. odd. Jutra pod »Jabolka.« 28839-34

Pridelki
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Sveža jajca
vedno dobavljiva v elektrovinu jaja Maska Fritzhand, Ptujski, Zrinjsko-Frankopanska cesta 19. Zahtevajte cenik. 28874-33

Zelesna peč
za velike prostore ugodno naprodaj. Oglezda se pri tv. Ivan Mathian, Tyrševa 12. 28911-6

Manjša Zelesna blagajna
poceni naprodaj. Oglezda se pri tv. Ivan Mathian, Tyrševa 12. 28912-6

Razprodaja
150 narov novih damskih čevljev, razprodam na drobno. Cene stare, nizke. Zelo ugodna prilika. Vsa od 15. do 18. ure. Samo par dni. Albin Turk, Ljubljana, Vidov. danska c. 3. 28927-6

Samostojna gospa
prosi gospoda malega posojila za povečanje obrata. Ponudbe pod šifro »Dobitek.« na ogl. odd. Jutra. 28919-16

Lokali
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Lep in velik mesarski lokal
dobro vpejan na prometnem kraju se odda. Ljubljana, Tržaška c. 28899-19

Mlekarna
in trgovca z južnim sadjem v centru, z vsem inventarjem in zalogo se prod. Naslov se izve v vseh posl. Jutra. 28926-19

Trgovina modnega blaga
se takoj prod. radi družinskih razmer. Centrom večjega mesta. Ponudbe podružnico Jutra Maribor pod »Zelo ugodno.« 28921-19

Realiteta
zavod za nakup in prodajo nepremičnin je sa dom. v Ljubljani. Prešernova 54-1. Telefon 228-20 44-20

Parcela
naprodaj v Šiški med reziro in staro mitnico in sa Kočevjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Nizk. ceras.«

Parcelo
po možnosti v centru za tri do petnadstropno poslopje, kupim takoj za gotovino. Ponudbe pod »Dobro plačilo.« na ogl. odd. Jutra. 28922-20

Zemljišče
v izmeri 2841 kv. m. v Zalogu, blizu postaje se prod. Informacije Za-log 112. 28868-20

Blizu Celja
kupim vtečjo hišo s posestvom in vodno močjo ali se udeležim pri industriji s kapitalom. Natančne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »369.«

Parcela
3500 kv. m. na Ježici se poceni prod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurno.« 28909-20

Oblačila
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali d